هەمیشە
ئەم گۆرانییە دڵم پڕ ئەکا!

دەزگای چاپ و بڵاوكردنەوەی

زنجیرەی ڕۆشنبیری
*

خاوەنی ئیمتیاز: شەوكەت شێخ یەزدین

سەرنووسەر: بەدران ئەحمەد حەبیب
***

ناوونیشان: دەزگای چاپ و بڵاوكردنەوەی ئاراس، گەڕەكی خانزاد، هەولێر

هەمیشە
ئەم گۆرانییە دڵم پڕ ئەکا!

هێمن حەمە جەزا

کتێب: هەمیشە ئەم گۆرانییە دڵم پڕ ئەکا!
شیعری: هێمن حەمە جەزا
بڵاوکراوەی ئاراس- ژمارە: ٤٨٥
دەرهێنانی هونەریی ناوەوە و بەرگ: ئاراس ئەکرەم
هەڵەگری: شێرزاد فەقێ ئیسماعیل
سەرپەرشتیی چاپ: ئاوڕەحمانی حاجی مەحموود
چاپی یەکەم، هەولێر- ٢٠٠٦
لە کتێبخانەی گشتیی هەولێر ژمارە (٦٤٩)یساڵی ٢٠٠٦ی دراوەتێ

له بری پێشەکی:

* «لەوێیە دوورگەی گۆڕستان، دوورگەی خامۆشی، لەوێیە... گۆڕەکانی لاوێتیم، دەمەوێ بۆ ئەوێندەرێ... تاجەگوڵێکی هەمیشە سەوز بەرم، کە... ژیانە!!»
* «ڕاکە، هاوڕێم، بۆ نێو تەنهاییەکەت ڕاکە! تۆ لەبەر هات و هاواری گەورەپیاوان کەڕ و، لەبەر فێڵی بچووکەکان... بریندار دەتبینم!!»

فریدریک نیچە
(وەهای گوت زەردەشت)

پێشکەشه بە:

* تۆ... کە ئێوارەیەکیان بەدەم شیعر خوێندنەوەوە، گریایت!
* ئەو... کە ناتوانێ بەتەنهاییم ڕابێت!

ئەچمەوە بۆ ئەوێ، بۆ ماڵی مردن...!

ئەگەڕێمەوە بۆ ئەوێ...،
هەرچەندە ئەزانم،
ئەم خەیاڵە... ئەمکوژێ!
ئەم بیرکردنەوەیە... شێتم ئەکا!
ئاخر لەوێ،
پڕ بەسوزگییەک... یادەوەریم جێهێشتووە!
پڕ بەئینجانەیەک... عەشقم کۆکردۆتەوە!
پڕ بەمشتێک... مەراقم چاوەڕێمە!
ئەچمەوە بۆ ئەوێ،
بەقەد تەڕی نارنجێک... بیری ئەوێ ئەکەم!
بەقەد مزری سێوێک... داڵغەم لەوێیە!
من... ئەبێ بچمەوە بۆ ئەوێ!!
دڵنیام ئێستا لەوێ،
باخچەیەک... خەونم پێوە ئەبینێ و

ڕائەچڵەکێ!
کۆڵانێک... شەکەت شەکەت،
بەدواما ئەگەڕێ و جگەرە ئەکێشێ!
کۆترێک... چاوەکانی هێند بۆم فڕیوە،
لە حەژمەتا باڵەکانی لە فڕین ئەکەوێ!
ئێستا لەوێ،
کچێک... ئێوارەی بەسەردا دێ و
گلەیی لە بەختی خۆی ئەکا!
منالێک... دێتە حەوشە و
سەرەتاتکێ لەگەڵ چاوەڕوانی دایکیا ئەکا!
پیاوێک... دەستی گرتووە بەنووری خوداوە و
لە دڵی خۆیا کوفر ئەکا!
من... ئەبێ بچمەوە بۆ ئەوێ!!
لێرە،
کە زیاد لە گوناهێک و
کە زیاد لە دڵێک و
کە زیاد لە عەشقێک... هەیە
بۆ تۆ!
تۆیەک... کە هەمیشە ڕازیت بەخوسانەوە!
تۆیەک... کە هەمیشە لە جەنگ ئەگەڕێیتەوە،
دیلیت!
ئاخر پێم وتی:
ژیان... بەو هەموو گەورەیییەی خۆیەوە،

بەدیلی بەڕێ ناکرێ!
پێم وتیت:
شەو... بەو هەموو تاریکییەوە،
بەجەنگی تۆ ڕۆشن ناکرێ و
خودا... بەو هەموو ئیمانەوە،
بەبوغزی تۆ تووڕە نابێ!
بیرمە...
بەرلەوەی بگەڕێمەوە بۆ ئێرە،
بۆ ژیان...!
ژنێک... کە ماڵێکی لە بۆنی ڕیحانە چێکردبوو
ژنێک... کە دەستەکانی بەبنمیچی بەهەشتەوە هەڵواسیبوو
ژنێک... کە قسەکانی کتومت بەتەڕی باران ئەچوو
بەدڵی شکاوی مناڵییەوە پێی وتم:
دەخیلت بم،
کە چوویتەوە...
هێندەی مانەوەی پەڕەسێلکەیەک،
لەسەر پەلکێک گیا
هێندەی بێزاری باخەوانێک،
لەجریوە جریوی چۆلەکە
سەرێک بدە،
لە باخچەی گوڵە میناکانم... لەوێ!
سەرێک بکە،
بەماڵی پڕ ترسی مناڵیما و

کەمێک لە بۆنی ئەو بغوردەم بۆ بێنەوە
کە دایکم،
هەموو ئێوارانێک
بەر لەهاتنەوەی باوکم... دای ئەگیرسان!
پێی وتم،
تکات لێ ئەکەم...
هەر ئەوەندەی گیرفانێک بیگرێ
گلەیی ئەو کوڕە تووڕەیەم بۆ بهێنەوە،
کە هەموو شەوێک دوای مەستبوون
پڕ بەکۆڵان هاواری ئەکرد:
چەند تەنگەبەر و
چەند پیر و
چەند چارەڕەشە... ئەم کۆڵانە،
نازانم ژیان...،
چۆن ڕێی تێ ئەکەوێ!؟
پیاوێک... کە هەموو دالغەی،
لای ڕادیۆکەی و
لای کلاوەکەی و
لای ژیان بوو
بەوپەڕی ساویلکەییەوە پێی وتم:
کە چوویتەوە...
بیرت نەچێ،
کتێبی یادەوەری شۆڕشگێڕان و

شریتێک بەناوی ئۆپێرای جەنگەوە و
تابلۆیەک بەڕەنگێکی تۆخی زریکەم... بۆ بهێنەوە!
کە چوویتەوە...
بیرت نەچێ،
شەرمی ئەو کۆترەم بۆ بهێنەوە... کە بەتەنها ئەفڕێ!
ترسی ئەو گوڵەم بۆ بهێنەوە... کە بەدزییەوە بۆنی دێ!
ڕقی ئەو بارانەم بۆ بهێنەوە... کە درەنگانێکی شەو،
بەخوڕ ئەبارێ!
بیرت نەچێ،
تکایە هاورێ... بیرت نەچێ!!
ئێستاکە تەواو درەنگە و
من... ئەبێ بچمەوە بۆ ئەوێ!
ئای خودایە...
چۆن لەبیرم چۆوە!
هێندە بەشپرزەیی هاتم
هەر نەمکرد،
زەرفێک گوڵەبەڕۆژە و
گورزێک نقوڵی ترش و شیرین...
یان هەر نەبێ،
مەتارەیەک شەربەت و
زەمیلەیەک هەرمێ...
لەگەڵ خۆما بهێنم...!
وای خودایە...

چەند موسافیرێکی دەست بەتاڵ بووم!!
خۆ من باش ئەمزانی،
ژیان... هێند قسە ڕەق و تووڕەیە
گەر خۆتی لێ نەغڵافێنی،
هەر بەپێوە کەرتت ئەکا!
وای... ئەڵێی ئەو کاتەیە تەنهام!
ئەڵێی ئەو ڕۆژەیە،
کە کچێک بەدەم حەوشە شتنەوە پێی وتم:
من و خوشکەکەم،
هەردووکمان...
بەقەد،
خواردنی چلوورەیەک... لە ڕەنگی هەنار!
بەقەد،
لەبەرکردنی شیعرێک... لەوپەڕی بێ ئیشی و
لەوپەڕی پەستیا!
بەقەد،
گوێگرتن لە گۆرانییەک... لە ڕقی باوکم!
خۆشمان ئەوێی!!
وای خودایە... وای!
من... کە چووم بۆ ئەوێ،
بۆ ماڵی مردن...
ئەم کۆڵانە،
پڕپڕ بوو لە یادەوەری!

پڕپڕ بوو لە ژیان!
سەر سووچی کۆڵانەکەمان،
ماڵێکی گەورەبوو کە هەر بەمزگەوت ئەچوو
تەواوی قورسایی ژیان و
تەواوی قەرەباڵغی کۆڵانەکەمانی لەسەر بوو
ئەوێ...
لە شەودا تاریکترین ماڵی کۆڵانەکەمان و
ترسناکترین ماڵی گەردوون بوو!
جگە لە خودا و
جگە لە مجەورێک،
کەسی دی لێ نەئەژیا!
کەمێک لەملاتر...
هەر بەئەندازەی گوێ لێبوونی دوو پیرەمێرد،
لە ڕازەکانی یەکدی...
باخچەیەکی لێ بوو،
کە جگە لە گوڵە مینا و
گوڵە یاسەمین و
دێراوێک کەرەوز نەبێ...،
هیچیتری نەئەگرت!
باخەوانی ئەم باخچەیە
هێند تووڕەبوو،
هەمیشە... دوعای،
لە خۆی و

لە کۆتر و
لە مناڵ... ئەکرد!
حەمامێک لە کۆڵانەکەمانا بوو،
هیچ یاسایەک نەیئەگرتەوە...!
دایکم... کە بانگی ئەکردمەوە بۆ خۆشتن،
پڕ بەگەرووم...
پڕ بەکۆڵان... ئەمقیژان و ئەموت:
وای خودایە،
چەند ڕقم...
لە ئاو و
لە خۆڵ و
لە دایکمە!
پیاوێک کە خاوەنی هیچ نەبوو،
جگە لە... ئەسپێک و
عەرەبانەیەک و
قامچییەک... نەبێ!
بەردەوام پیاسەی بەکۆڵانا ئەکرد و ئەیوت:
ژیان چییە؟
جگە لە سەیرکردنی ژن و
گۆرانی وتن و
پیاسەکردن نەبێ... بەکۆڵانا!
ژنێک... کە بوغز خەریک بوو ئەیخوارد لە ماڵەوە
ژنێک... کە هەمیشە عاجز بوو لە خۆی و لە دراوسێ

ئێواران کە ئەهاتە دەرێ
بۆ لای عەرەبانەی میوە و سەوزەکە،
بۆنی عەتر و
بۆنی خوێندنەوە و
بۆنی تەڕیی...
ڕقی دایکم و تەواوی ژنانی کۆڵانی هەڵدەسان!
کوڕ و کچەکانی ئەم کۆڵانە
هێندەیان نامە و
هێندەیان گوڵ،
بۆ یەکتر ناردبوو...
پێیان وابوو:
ئیدی ژیان... چیتر نییە،
جگە لە شیعر و
لە باخچە نەبێ!!
دوکانێک لە ناوەڕاستی کۆڵانەکەمانا بوو،
جێی هەموو شتێکی تیا ئەبووەوە...
جێی هەتاو و کتێب و
جانتا و سەبیل و
ڕاستە و بغورد و
جێی ملوانکە و سابوون و
پەیین و چۆلەکە و
نوقڵ و شقارتە و
جێی جگەرە و مستیلە و

جێی هەر شتێک...،
کە ژیان و
کە دڵ و
کە خەڵکی کۆڵان... بیخوازێ!
وای خودایە...
کۆڵانەکەی ئێمە...،
هەر کە ڕۆژی لێ ئەبووەوە
لەبەر میهر و
لەبەر ژیان و
لەبەر جەنجاڵی... ڕێ نەبوو بڕۆی!
کۆڵانەکەی ئێمە...،
کە ئەکەوتە گومانەوە،
گوڵی دەر ئەکرد و
لەوپەڕی بێزاریشیا... بارانی لێ ئەباری!
کۆڵانەکەی ئێمە...،
هەموو ئێوارەیەک،
ساتێک بۆ ئارامی
ساتێک بۆ خەیاڵ
پەپوولە تێی ئەدا و
شەونمی لە خۆی ئەتەکاند!
کۆڵانەکەی ئێمە،
هەموو شتێکی لە خۆڵ بوو!
پیاوێک... کە بەردەوام بە(بابەگەورە) بانگمان ئەکرد!

پیاوێک... کە یەکەمین کوڕی میهرەبانی و
کە یەکەمین کەسی ناو کۆڵانەکەمان بوو!
هەمیشە پێی وابوو...
ئێمە جگە لە جادە و ماڵەکانمان،
خۆشمان هەر سەر بەتایفەی خۆڵین!!
ئای... خودایە،
من... کە سەر بەتایفەی خۆڵ و
کە سەر بەخێڵی کۆڵانی ژیان بم
ئەمەوێ بگەڕێمەوە بۆ ئەوێ،
بۆ ماڵی مردن!!
هەرچەندە ئەزانم،
ئەم تەنهاییە... ئەمکوژێ!
ئەم یادەوەرییە... شێتم ئەکا!

مانگی (٣ - ٥) / ٢٠٠٤
سلێمانی

تەنهایی و کوشتنێکی هەندەسەییانە!!

هێشتاکە دوودڵم،
ئەو ماڵەی لێوەی هاتم و
ئەو ماڵەی ئابڕووی عەشقم تیا برد...
ماڵی هەنارە مێخۆشەکان بوو
یان...،
ماڵی سێوە مزرەکان؟
نازانم ئەو ماڵە،
ماڵی ئەو قومرییانە بوو
کە ئاهـ و نزولەی عەشق گرتبوونی...
یان...،
ماڵی پوشکە بەقنە بەغیلەکان؟
تەنها ئەوەندە ئەزانم
ماڵێک بوو،
پڕ لەسندوقی شەڕ و

ژووری یاساغ و
درەختی ئاشووبگێڕ...!
ئای... چەندە جێگەی گریان بوو
ئەو ماڵە،
بێ ئەوەی ئیزنێک لەدەریا بخوازن و
بێ ئەوەی بەقەڵەم بۆیاخێک،
ختوورەکانی ئێوارە ڕەنگ کەن...
هەموو سەرە سەعاتێک...،
دوای نەفەسێکی قووڵ لە جگەرەکانیان،
پێیان ئەوتم:
ئەزیزم...،
عەشق ئالوودەبوونە بەو شتە مەحاڵانەی،
کە هەرگیز... تۆ پێیان ناگەی!!
چەندە سەیر بوو!
من...،
نەکوڕی بوومەلەرزە بووم...
نەکوڕی تۆفان!
نەخەتای من بوو،
ئاگر ئاوی تووڕە ئەکرد و
بورکان هەڵئەسا...!
نەخەتای منیش بوو،
خۆڵ ئەچووە چاوی (با)وە و
بەڕەشی هەڵی ئەکرد!

خۆ گوناهی من نەبوو،
کە نەم ئەزانی،
شەوان بەجلوبەرگی ماچەوە بخەوم و
بەیانیانیش بەتڕوتفاقی شەڕەوە بەخەبەر بێمەوە!
خودایە... بمبەخشە!!
هەروەک چۆن لە قەلەباچکەیەک خۆش ئەبی،
بەردەوام بەڕەشی بفڕێ!
هەروەک چۆن لە چڵە گیایەک خۆش ئەبی،
هەمیشە لەدڵی خۆیا دوعا بکا!
هەروەک چۆن لە نەیزەکێک خۆش ئەبی،
هەموو شەوێ بەخاو و خلیچکی مانگ پێبکەنێ!
بەو ئەندازەیە... بمبەخشە!!
بەئەندازەی سیسبوونی گوڵێک،
لە باخچەیەکی غەمگینا... لێم خۆشبە!
بەبارستایی فڕینی مێشوولەیەک،
لە هەوایەکی نسرما... لێم خۆشبە!
بەقەبارەی هەڵخزانی بەردێکی مناڵکار،
لە شاخێکی پیرەوە... لێم خۆشبە!
ئەی ئەوەی بەردەوام،
بەجرپنی لیمۆ و
بەساویلکەی گێلاس و
بەدەستەمۆیی هەرمێ... پێئەکەنی!

دڵنیابە،
هەرگیز تۆ... بەدەم تریقانەوەی باخەوانەوە نامری و
هەرگیز تۆ... لە سەوزایی باخچەیا حەقیقەت نابینی!
ئیدی برۆ... تۆ،
نەخودا لێت خۆش ئەبێ و
نەباخچە لێت ڕازییە و
نەلەگەڵ خۆشتا... ئاسوودە ئەبی!!
من ئەمزانی...
عەشق هێند ناسکە،
دەستی لێ بدەی هەڵئەوەرێ
وەلێ... تۆ نەتئەزانی!
من ئەمزانی...
پێوەندی نێوان باخچە و مرۆڤ
هێند نزیکە،
هەر کەسێ تووڕەبێ هەردووکیان پێکەوە ئەمرن
وەلێ... تۆ نەتئەزانی!
من ئەمزانی...
لەسەرروو شاخەوە،
ئیدی هەرچییەک هەبێ
حەڵاڵی پەڕەسێلکەیە
وەلێ... تۆ نەتئەزانی!
ئەفسووس...،
هەرگیز من وا ڕانەهاتبووم،

لە کۆڵانێکی ناو گەردوونا حەز بەمردن بکەم و
بەبەرچاوی کتێبەکانی پەروانەوە
قەشمەری بەفڕین بکەم!
فڕینێک...،
کە پڕ بێ لە خەیاڵی گوڵ و
کە پڕ بێ لە داڵغەی بیابان...!
تازە بەمن چی!!
کە تۆ...
لە کۆڵانێکا بمری پڕ بێ لە ژیان و
عەشق لە واسواسی خۆیەوە،
ڕەدووی یەقین بکەوێ و
خوداش لە کێڵگەیەکی پڕشکستا،
شەتڵی جاویدانی بنێژێ!
بەمن چی...؟!
بەمن چی...
تازە تۆ ماڵێ لە گوڵ بچنی و
دڵی شکاوی باخچەیەکی وشکبوو
بەمژدانەی سەوز بوونەوە بهێنیتەوە!
تازە بە من و تۆ چی!!
ئاخر بیرت نەچێ،
تازە ئێمە...
دوو قوتابی ڕاسبین،
لەو وانانەی پێوەندییان... بەعەشق و سەفەرەوە هەیە!

ئەی بەبیرتا نایەت،
ئەو مامۆستایەی بەردەوام بەشەپۆلی دەریاکان بێزار دەبوو!
کە لە پۆلا...،
جیاوازی نێوان ماچی تەڕ و وشکی لێ ئەپرسینەوە...
من و تۆ... چ شەرمێکی منالآنە دای ئەگرتین؟
یان...،
کاتێ مامۆستای جوگرافیا ،
کە دەیویست بەخەیاڵ سەفەری گەردوونمان پێ بکا...
من و تۆ... چ ترسێکی دوورکەوتنەوەمان لێ ئەنیشت؟
ئای... لە من و تۆ،
چ بوونەوەرێکی سەیر بووین؟!!
بەردەوام لەوانەی ئایینا ،
دوعامان ئەکرد و ئەمان وت:
خودایە... تۆ عەشق نزیک کەرەوە... عەشق!!
یان...،
لەوانەی دارِشتنا ،
هەمیشە ئەمان نووسی:
ماچ... ڕەنگی شینە و
ئیدی هەموو ڕەنگەکانی دیش... ڕەنگی کوفرن!
مامۆستاش بەردەوام لێمان توورە ئەبوو ،
ئەیوت:
ئێوە... دوو کافری ئەبەدین!!
تۆ بڕوانە...،

بەو هەموو ڕاڕاییەی خۆمانەوە،
چەندە... بەیەکتر ئاوسین و
چەندە... بەیەکتریش نامۆین؟!
ئیدی هیچ شتێک پێویست نییە...
کاتژمێر، چارەکی ئەوێ بۆ مردن و
کەسمان جەسارەت ناکەین،
بنووسین:
لێرەوە... وانەی تەنهایی کۆتایی هات!!
ئیدی موسافیر هەبێ یا نەبێ،
هیچ لە مەفهومی فڕین ناگۆڕێ!
تۆ... تەماشاکە... تەماشا...
مەرگ چەندە جوان،
عەشقی زەرد هەڵگەڕاندووە!
ژیانی چەندە هەندەسەییانە ،
لەگەڵ دەنکە هەڵووژە و
دەنکە ترێکانا... تێک ترنجاندووە!
ماوەی نێوان لووتکە و مەرگ،
تەنها دووماچە و... هیچی تر!!
ئیدی پێم مەڵێ...
چەند خولەکی تر...،
لەناو تەپوتۆزی یەکترا ،
خۆمان ون ئەکەین؟
یان پێم مەڵێ...

ئەم جادەیە لەکوێندەرەوە،
ئەبێتە دوڕا و
بەهەوەسی کاممان،
قین لە ڕۆیشتن هەڵئەگرین؟
تکایە... هیچی ترم پێ مەڵێ...!
پێم مەڵێ...
چەندجار بە سێوم وتووە... هەی گەمژە!!
پێم مەڵێ...
چەند شەو بە شەمشەمەکوێرەم وتووە... هەی جەللاد!!
پێم مەڵێ...
چەند ڕۆژ بەئاسوودەییم وتووە... هەی کاڵفام!!
من نامەوێ ئیدی پێم بڵێی:
تۆ سەیرکە...
ئەڵێی ئێوارەین... لە میهرەبانییا!
ئەڵێی ماچین... لە هەڵوەرینا!
ئەڵێی بارانین... لە بەغیلییا!
ئەڵێی شەهیدین... لە بێدەنگییا!
ئەڵێی پەپوولەین... لە تێفکرینا!
ئەڵێی شیعرین... لە سەحەرا!
پێم مەڵێ:
ئاخر...،
من و تۆ... قەتماغەی برینێکی بەهەشتین!
من و تۆ... سەرەتای قەسیدەیەکی درێژین!

من و تۆ... دوو قوتابی تۆبەکارین!
من و تۆ... ماچێکی خوساوەی ژێر بارانین!
من و تۆ... ئایەتێکی عەشقین!
من و تۆ... جیهانێکی تەواو مزر و
تەواو حەپەساوین!!
تەواو...،
ئیدی لێرەوە،
بڕیارە ژیان تەواو بێ!!
هاکا...مەرگ هات!
هێندەی نەماوە...،
ئیدی مەپرسە لەوەی،
ئێمە بەم دەمامکانەوە بەنیازی کوێین؟
تێبگە لەوەی،
شەو نەخەوتن هیچ لە مەفهومی عەشق ناگۆڕێ؟
خەفەت مەخۆ بەوەی،
تەنها باخچەیەکت ماوە بگەیتەوە بەسەفەر؟
کە مەرگ هات...
من و تۆ و پەنجەرە و تەنهایی و جادە و
فەلسەفە و عەشق و خودا و سەفەر و کۆڵان و
باران و شەو و دارشەق و باخچە و نیشتمان...
هەر هەموومان پێکەوە ئەڕۆین!
هەرگیز دوودڵ مەبە لەوەی...،
قسەیەک هەیە و نەتکردبێ!

گۆرانییەک هەیە و نەتوتبێ!
دەستێک هەیە و تەوقەیەکت لەگەڵا نەکردبێ!
گوڵێک هەیە و بۆنت نەکردبێ!
سوپاسێک هەیە و نەتکردبێ!
ڕێگایەک هەیە و نەتبڕیبێ!
هیچ دوودڵ مەبە!!
کاتێ کە مەرگ دێ...
هەر هەموومان،
هەر هەموومان وەک یەک...
وەک چەپکێک ڕێواسی پیر...
وەک بارانێک لەنیوە شەوا...!
بەبێ بۆن و
بەبێ قەناعەت و
بەبێ سڵاو... ئەڕۆین!
ئەو سایە،
عەشق عەنتیکەترین وەهم و
سەفەریش دۆزەخیترین خەیاڵ... ئەبێ!
خودایە...،
تۆ... مەرگمان بۆ عاشق کە... مەرگ!!
خودایە...،
تۆ چاوێکمان بەرێ،
تاکوێربوونی پێ حونجە کەین!
تۆ دەستێکمان بەرێ،

تا سڵاوێکی لە باخچە پێ بکەین!
تۆ دڵێکمان بەرێ،
تا تیایدا عاشق بین!
نازانم...،
سروشت بەم هەموو گەورەییەی خۆیەوە،
چۆن ئەیپەرژێ...
مێروولەیەک بکوژێ؟
یان...،
بەو هەموو حیکمەتەی خۆیەوە،
چۆن دەستی ئەگا...
کەوانەیە بۆ کوفرەکانم و
نیشانەیە بۆ گومانەکانم و
گریمانەیە بۆ پەژموردەییم... دانێ؟
خودایە...،
گەر تۆ باخەوانی ئەم هەموو باخە سێوانەی...؟
گەر تۆ پاسەوانی ئەم هەموو خەیاڵانەی...؟
گەر تۆ حەکیمی ئەم هەموو برینانەی...؟
دوودڵیم یەکلاکەرەوە... دوودڵیم!!
هێشتاکە دوودڵم...،
ئەوماڵەی لێوەی هاتم و
ئەو ماڵەی عەشقم تیا هەلاهەلا کرد،
ماڵی پەپوولە یاخییەکان بوو؟
یان...،

مالّی زێوانە کافرەکان؟
خودایە...،
لەم دەمەدەمی مەرگەیا... فێرم کە،
چۆن دەست بەنوورتەوە... بگرم؟
چۆن بەدیار سیس بوونی گوڵێکەوە... دوعا بکەم؟
چۆن بەداڵغەی بەهەشتەوە... ئاو بدوێنم؟
چۆن قەناعەت بەڕیشۆڵە بکەم... کە ئیماندارترین تەیرە؟
چۆن بە لاولاو بڵێم... تۆ لەڕەگەزی فریشتەی؟
چۆن شەهیدێک تێبگەیەنم... کە شەوانە لە بەهەشتا ئەیخەوێنی؟
خودایە...،
لەم ئان و ساتی مەرگەیا... ڕامبێنە،
بەکۆتر بڵێم... تۆ تاکو بفڕیت لەگوناه پاک ئەبیتەوە!
بەدایکم بڵێم... تۆ تاکو فێری سەما نەبیت ناچیتە حزووری خودا!
بە باخەوان بڵێم... تۆ تاکو هەموو دنیا نەکەیتە شەتڵی لیمۆ،
بەر ڕەحمەتی خودا ناکەویت!
بەمناڵان بڵێم... ئێوە تاکو ڕابکەن لەخودا نزیکتر ئەبنەوە!
بەبیابان بڵێم... تۆ تاکو گەردوون فێری لم پەرستی نەکەیت،
پاڕانەوەکانت بەهەدەر ئەچێ!
بەسەوزایی بڵێم... تۆ تاکو تەڕتربیت پیرۆزتر ئەبی لەلای خودا!
خودایە...،
لەم چاوەڕوانی مەرگەیا... تێمگەیەنە،
چۆن چۆنی قۆخ بەو هەموو تووکەوە... ئەتوانێ بمرێ؟
چۆن چۆنی چرا بەو هەموو نوورەوە...ئەتوانێ بمرێ؟

چۆن چۆنی سنەوبەر بەو هەموو سەوزییەوە... ئەتوانێ بمرێ؟
چۆن چۆنی شەو بەو هەموو ئەستێرەیەوە... ئەتوانێ بمرێ؟
چۆن چۆنی سەگ بەو هەموو وەفایەوە... ئەتوانێ بمرێ؟
چۆن چۆنی خاڵخاڵۆکە بەو هەموو ڕەنگەوە...ئەتوانێ بمرێ؟
ئێستاکە تێگەیشتم،
من و تۆ... لەهەر جەمسەرێکی بیرکردنەوە و
لەهەر سووچێکی دۆڕانابین... پێکەوە ئەمرین!
من و تۆ... چەند بەیەکتر نامۆ و
چەند لەگەڵ یەکترا تەنها بین... هەر پێکەوە ئەمرین!
من و تۆ... چەند ڕاست بین لە عەشق و سەفەرا و
چەند ناتەبا و گوناهبار بین...
دواجار،
هەر پێکەوە ئەمرین!
تەواو... ئیدی لێرەوە ژیان کۆتایی دێت... تەواو!!
مەرگ هات... م... ە... ڕ... گ...!!
مەرگ... دار و پەردووی داین بەسەر یەکا!
مەرگ... ئەنجن ئەنجنی کردین!
مەرگ... ناو و ئەدرەسی هەموومانی گۆڕی!
لەناو مەرگا،
نە باران هەیە... و
نە کۆڵان هەیە... و
نە ماچ...!
خودایە...،

تۆ مەرگمان بۆ عا شق کە... مەرگ!!
مەرگ... هەموومانی کردە شارێکی بێ شوناس!
مەرگ... هەموومانی کردە تەیرێکی دەستەمۆ!
مەرگ... هەموومانی لەیەک ڕەنگ هەڵکێشا!
مەرگ... هەر هەموومانی برد و
تەنها چاوێکی نەهێشتەوە... بۆ بینین!
تەنها دڵێکی نەهێشتەوە... بۆ عەشق!
تەنها قاچێکی نەهێشتەوە... بۆ سەفەر!
تەنها دەستێکی نەهێشتەوە... بۆ سڵاو!
تەنها دەمێکی نەهێشتەوە... بۆ دوعا!
تەنها گوێچکەیەکی نەهێشتەوە... بۆ بیستن!
مەرگ کەسمانی جێنەهێشت... تەنها دوودڵی نەبێ!
مەرگ کەسمانی جێنەهێشت... تەنها گومان نەبێ!
مەرگ کەسمانی جێنەهێشت... تەنها ڕاڕایی نەبێ!
عەسرێک...،
بەڕووت و قووتی مەرگ هات و
بەبێ جیاوازی،
هەر هەموومانی لە ماشێنێکی خۆڵەمێشی خزان و
لەکۆڵانێکی ئەودیو کۆڵانەکانی گەردوونەوە،
پێی وتین:
کە هەر ئێستێ...،
بە هەرچی داڵغە و
بە هەرچی عەشق و

بە هەرچی گوناه و
بە هەرچی پێکەنین و
بە هەرچی سەفەر و
بەهەرچی تێفکرینتانەوە هەیە... ئەمرن!!
ئیدی تازە بە ئێوە چی!!
بە ئێوە چی؟!
عەشق هەبێ یا نەبێ؟
سەفەر هەبێ یا نەبێ؟
جادە هەبێ یا نەبێ؟
بە ئێوە چی؟!
باخچە هەبێ یا نەبێ؟
پەنجەرە هەبێ یا نەبێ؟
دارشەق هەبێ یا نەبێ؟
فەلسەفە هەبێ یا نەبێ؟
بە ئێوە چی؟!
کۆڵان هەبێ یا نەبێ؟
شەو هەبێ یا نەبێ؟
باران هەبێ یا نەبێ؟
نیشتمان هەبێ یا نەبێ؟
تازە بە ئێوە چی!!
بە ئێوە چی؟!
تەنهایی... هەبێ یا نەبێ؟!
برادەر...،

ئیدی دوودڵی ناویٚ!
ئەو ماڵەی لێوەی هاتووی و
ئەو ماڵەی شەرەفی عەشقت تیا بردووە،
گرنگ نییە...،
ماڵی هەنارە مێخۆشەکان بووە!
یاخود،
ماڵی سێوە مزرەکان...!
گرنگ نییە...،
ماڵی پەپوولە یاخییەکان بووە!
یاخود،
ماڵی زێوانە کافرەکان...!
گرنگ...
ئەمە شەڕێکە و دۆڕاندووتە...!
تۆ بڕوانە... لەدۆڕاوی تۆوە،
عەشق مرد، سەفەر مرد،
شار مرد، جادە مرد،
باخچە مرد، فەلسەفە مرد،
کۆڵان مرد، پەنجەرە مرد،
شەو مرد، دارشەق مرد،
باران مرد، نیشتمان مرد،
وەلێ بەر لە مەرگ هێندە بزانە...
تەنهایی...،
هێندە شیعرییانە،

گرەوی... لەمن و...
لە تۆ و...
لە ژیان...،
بردۆتەوە،
ئەوەتا...
هەر هەموومانی پێکەوە
لە ماڵێکی پەڕپووتی ئەو پەڕی دونیا کۆکردۆتەوە و
هەریەکەشمان...
بەدزی ئەوی ترمانەوە،
دەکوژێت...!!

مانگی (٦ بۆ ٨) / ٢٠٠٢
سلێمانی

چ قیامەتێکە... خاتوونی من!

بۆ تۆ... لە چاوەڕوانی هاتنتا هێندە پیربووم، کە نامناسی!!

بەڕوخسەتی خۆت،
وەک شێتێک دەمەوێ... بڕۆم!
دەستم گرتووە بەدڵمەوە و
تا ئەوسەری ڕێگاکە تەنهام!
ئەمشەویش،
کە وەک هەمیشە دەزانم نایەیت...
وەلێ،
چاوەڕوانتم!
چ قیامەتێکە خاتوونی من... چ قیامەتێ!!
کەس، لە فکری کەسدا نییە!
فریشتەیەک... کە لەم دەوروبەرەدا دەژی،
گەرەکیەتی بڕوا!

هەنارێک... کە بەدووی مانایەکی تردا دەگەڕێ،
ئیدی... بەتەڕی و
بەسووری و
بەباخچە... ڕازی نییە!
ئەویش،
لە کەڵکەڵەی ڕۆیشتنایە!
ڕۆیشتن...،
وتنەوەی گۆرانییەکی مناڵانەیە...
لەدوای تێربوونت لە ماچی کچێک،
کە (هیچ) لەبارەی ڕۆیشتنەوە نازانێ!
ژماردنی ماڵ بەماڵی کۆڵانێکە...
لەژێر بارانێکی لێزمەیا،
کە تا ئەو کات...،
کەس (شتێک) لەبارەی ڕۆیشتنەوە ناپرسێ!
وەک شتێ دەمەوێ... بڕۆم!
خۆم و جانتایەکی سوور
وەک بۆیەی نینۆکەکانت...
بێزارتر لەو ئێوارەیەی،
کە وەک باران بەسەریەکا بارین و
پێت وتم:
ئەها بەم تەڕیەشەوە،
هێشتا پڕیت... لە یەئس!
ڕۆیشتن...،

سەفەری من و تۆ بوو
بە بۆشاییدا!
ڕۆیشتن...،
پیاسەی ئەو ڕێگایەیە
کە کۆتاییبیەکەی...،
بەئاو دێت
یان...
بەئاسمان!
سبەینێ... من لەوێم!
لەژێر ئەو درەختەی،
کە ئێوارەیەکیان پڕ بەدڵ
پێت وتم:
خۆشم ئەوێی!
سبەینێ... من لەوێم!
بەخۆم و کیسێک خەنە و
جانتایەک هەتاوەوە...
لەو جێگەیە چاوەڕێتم،
کە بۆنی خەنجەر و
ئەسپ و
باران... لە جلەکانمەوە دەهات!
تۆش...،
وەک ئەوەی دڵت ختورەی کردبێ
گۆرانیت بۆ ئەوتم و

وردە وردە جێت ئەهێشتم!
من لەوێم!
لەو باخچەیەی،
کەتا بۆنی عەترمان لێوە دەهات
ماچی یەکترمان ئەکرد و
لە پڕێکا پێت وتم:
ئەزانی چەند خۆشە،
بەدەم داکرمانی نوقڵێکی ترش و
کەمێک پێکەنینەوە...،
لەدڵەوە بەکەسێک بڵێی:
خۆشم ئەوێی!
من لەوێم!
لە بەردەم ئەو ماڵەی،
کە هەموو عەسرێک تیایدا مناڵ دەبمەوە .
لەو حەوشەیە چاوەڕێتم،
کە دایکم هەمیشە بەدەم شتنیەوە...
دەمی دەجووڵاند و
لەبەرخۆیەوە... دوعای ئەخوێند!
لەوێم!
بەخۆم و جانتایەکی پڕ لە دوعا و سەلامەوە!
بەخۆم و کراسێکی تەنکی شینەوە!
بەخۆم و دڵێکەوە،
کە پڕە لەیەئس و

کە پڕە لە خواحافیزی و
کە پڕە لە ختوورە!
بەخۆم و پاکەتێک ڕەنگ و هەندێک گوڵەوە!
بەخۆم و سەعاتێکی میقاتکراوەوە بەڕۆیشتن!
بەخۆم و گیرفانێک پڕ لەڕەسمی نەدیتراوەوە!
من لەوێم!
سبەینێش،
کە وەک هەمیشە نایەیت...
وەلێ،
چاوەڕوانتم!
چ قیامەتێکە خاتوونی من... چ قیامەتێ!!
تۆ دێیت و
من تەنها بۆنم لەوێ ماوە!
تۆ دێیت و
دڵم هێندەی هەنارێکی پیر،
کەڵکی قسەی پێوەیە!
تۆ دێیت و
وەک دەنکێک مورووی بزر،
بەشوێنما دەگەڕێیت!
تۆ دێیت و
تەنهایی وەک داری گێلاس،
کرمۆڵی کردووم!
تۆ دێیت و

وەک باخێک هەرمێی گەییو،
نامناسیتەوە!
وەک کتێبێکی شڕەڵە،
دەستم تێوە نادەیت!
وەک کۆمەڵێک ڕەنگی ڕژاو!
کۆم ناکەیتەوە!
خاتوونی من...!
تۆ کاتێک دێیت،
درەنگە بۆ ڕۆیشتن!
درەنگە بۆ عەشق!
درەنگە بۆ ڕوانین!
تۆ...
درەنگ... درەنگ،
ئێوارەیەکی درەنگ دێیت و
دڵت هەزار و یەک ختوورە دەکا و
لەبەر خۆتەوە دەڵێی:
قسەیەکم ماوە... بەر لە ڕۆیشتن!!

مانگی (٢ بۆ ٥) / ٢٠٠٥
سلێمانی

شفاعەتەكانی من و لارا...
لە حیكایەتەكانی تەریقبوونەوەدا!

به(توانا ئەمین)ی هاوڕێم پێشكەشە...
كە زۆرترین بڕیاری ژیانی بەدەستە!!

ئەمجارەیان...،
بەڕەوەیەك پیرە منالّی شفاعەتكارەوە دێمەوە!
دێمەوە و
ئەمەوێ بچمەوە ناو ئەو ژوورە ساردەی،
كە سەفەر لەسەر پەنجەرەكەی بۆی نووسیبووم:
نابەلّەدترین موسافیر... تۆیت!
دێمەوە و
ئەمەوێ بچەوە سەر ئەو ڕێگایەی،
كە بۆ یەكەمین جار چاوم لە سێبەرەكەی خۆم داگرت و
كچێك لەبەر خۆیەوە پێی وتم:

خۆپەرستترین عاشق... تۆیت!
دێمەوە و...،
نامەیەكی پەشیمانی بۆ ئەو گولاّنە ئەنووسم،
كە پێم وتبوون:
ئەو كچانەی بۆنتان پێوە ئەكەن... هەموویان سۆزانین!
ئیمزایەكی خەجالّەتی بۆ ئەو ئۆقیانووسانە ئەكەم،
كە لەیاداشتەكانیانا بۆم نووسیبوون،
خودا بۆ پێكەنینی خۆی... ئێوەی خولّقاندووە!
باوەشێك بۆ ئەو سێوانە ئەكەمەوە،
كە پێم وتبوون:
ئەو ڕەنگە سوورانەتان...،
نیشانەی تەریقبوونەوەی باخەوانەكانتانە!
ئای... لەمن،
تەریقترین پیاوی ناو گەردوون!
بەسپێدەما دیارە،
ئیفلیجترین ڕەنگ و
گوناهبارترین كۆلاّن و
حەرامترین كچم... خۆشئەوێ!
ئای لەمن... ئای!!
ئەوەندە مرواریيانە بیر لە تەنهایی ئەكەمەوە،
ئەلّێم:
ڕەنگە جەنگ،
ستاتیكاترین قەرەبالّغی بێ!

یان ئەڵێم:
ڕەنگە فلیقانەوەی هێشووە ترێیەک،
سپیترین موناقەشەی من و ئاسمان بێ!
دێمەوە و
تا چاو بڕکا،
شکستی ئاوتان بۆ ئەگێڕمەوە!
دێمەوە و
تا دەست بیگرێ،
بێئەزموونی (با)تان بۆ ئەهێنمەوە!
دێمەوە و
ئەو دوعایانە دێنمەوە بۆ دایکم،
کە لە کچێنییا بۆ شووکردن کردبووی و
نەگەیشتبوونە لای خودا...!
ئەو ماچانە دێنمەوە بۆ یار،
کە شەو بەدزییەوە و لە دڵی خۆیا ناردبووی و
عەشق هەستی پێ نەکردبوو...!
ئەو سێبەرانە دێنمەوە بۆ ئەو منداڵانەی،
کە نیوەڕوانان بە پێخاوسی دوای ئەکەوتن و
کەچی... بۆ تەنها جارێکیش،
بۆیان نەئەگیرا...!
ئای لەمن... چەندە بەتەریقی خۆم پەستم!
ئای لەو سەربازانەی... چەندە بەکوشتنی خۆیان نارازین!
ئای لەو درەختانەی... چەندە لە هەڵوەرینی گەڵاکانیان دوودڵن!

لارا...،
تا باڵای خۆر،
(تەم) دایپۆشیوم!
لەئێستاش بەدواوە،
ڕۆیشتن بێ سوودە و
ئیدی... هەر شتێکیش بکەین،
لە کوفر ئەچێ... لە کوفرا!!
لارا... کە هاتمەوە،
لە کۆڵانی دەفتەرێکتا هەڵمبگرە!
لە ناوەڕاستی دێڕێکتا بمشارەوە!
وەکو نهێنییەکی زۆر قورس
لە ماچێکا،
ورد ورد بمگێڕەوە!
وەکو مەتەڵێکی نەزانراو
لە پیاسەی ئێوارەیەکتا،
بمدرکێنە!
لارا...،
من و تۆ لەخەیاڵی منداڵێکی وڕکن ئەچین،
کە بەحەزێکی چڵکن و
هەوەسێکی قڕدانەهاتووەوە و
ئارەزوویەکی بێ مەنهەجەوە،
لە ماڵە کەڕولاڵەکەی دراوسێیان،
قەرزی ژیان ئەکا!!

من دێمەوە و
هەرچی میوەی عەسرانە،
لە بەیانییەکا ئەیخۆین!
هەرچی تەریق بوونەوەمانە،
لە ژێر جلەکانی سەفەرەوە لەبەریان ئەکەین!
هەرچی مەرحەبایەک هەیە،
لە دڵی خۆمانا ئەیکەین!
من دێمەوە و
هەرچی نامەیەکمان بۆ هاتووە،
بەماچ ئیملایان ئەکەین!
هەرچی ئەستێرەیەکمان گرتووە،
لە داڵغەی سپێدەیەکا بەرەڵڵایان ئەکەین!
هەرچی تەنهاییمان کۆکردۆتەوە،
لە پاش پێکەنینمان بەرێواس...
باسیان ئەکەین!
کچێ لارا...
کە هاتمەوە،
ژیان بەناوی مەرگەوە و
خۆشمان بەناوی خۆکوشتنەوە،
یەکتری بانگەکەین...!!

مانگی (٢ بۆ ٤) / ٢٠٠٢
سلێمانی

بۆنێک لە تەڕی،
ڕەنگێک لە تەنهایی...!

سوور سوور ئەچمەوە لە تەنهایی و
لە تەریقیشا،
بەباخچە پێکەنینم دێ!
زۆر لەدوورەوە ئەبینم
کە دایکم... ڕووت و قووت
هەروەک ئەوەی هیچ کەسێک نەیبینێ،
بە یادەوەرییەکانی کچێنی خۆی ئەشوا!
دەستی لە نێو مەمکیدایە و
وەک ئەوەی بیەوێ
هەوەسی دەریا هەڵسێنێ و
بەگیاش بڵێ:
ئەمجارەشیان لە ڕقی سەوزبوونەوەی تۆ!
کچێک لەو خوارەوە ئەناسم

بەو هەموو بوغزەی خۆیەوە
هەموو ڕۆژێک،
پاکەتێک ساویلکەیی و
زەمیلەیەک ئەوین... ئەفرۆشێ!
کوڕێک لە تەنهاییبیا دراوسێمە
ئەوەندە شێتانە عاشقی مەرگە،
هەموو شەوێک... ڕۆمانێک لەسەر ژیان ئەخوێنێتەوە و
هەموو نیوەڕوانێک... ئاوی گوڵەکان ئەدا و
هەموو ئێوارانێکیش...،
هەروەک ئەوەی ببەوێ (با) تووڕەکا،
جگەرە ئەکێشێ و کوفر ئەکا!!
سپی سپی ئەچمەوە لە تەنهایی و
لە کۆڵانێکا دائەنیشم
سەرڕێژە لە دڵۆپە بارانی پەککەوتە و
لێوان لێوە لە پەپوولەی بێ ئەزموون و
پڕپڕە لە درەختی گرینۆک!
ئیدی پێویستە لەمەولا،
ئێواران...،
درەنگانێک بچمەوە و
درەنگانێک دەست بکەمەوە بەخوێندنەوەی،
شکستەکانی کوکوختی!
من... لە کۆڵانێکا نیشتەجێم
دراوسێیەکم هەیە،
هەمیشە سەیری ئەتلەسی عەشق ئەکا و

خەم دایئەگرێ!
مناڵێک لە کۆڵانەکەمانایە
بەردەوام پێشبینی،
بۆ... بارینی دوکەڵ و
ڕووخانی شۆڕش و
هەڵکردنی (با) ئەکا!
شێن شێن ئەچمەوە لە تەنهایی و
بە ڕەنگا و ڕەنگی بەخۆم ئەڵێم:
ئەبێ باوەڕ بێنم بەوەی
کە ئیدی،
پەڕەسێلکە...هیچ مانایەک نادات بەفڕین و
باران... هیچ ئارامییەک بەعەشق نابەخشێ!
باخچەیەک لەم نزیکانەدایە،
شەوانە لەتووڕەییبیا،
قومار لەسەر سەوزایی ئەکا و
بەڕۆژیش،
لەژێر قورسایی درەختەکانیا ئەناڵێنێ!
گوڵەکانی ئەم باخچەیە،
شکستیان هێناوە لە بەردەم بۆنی جەنگاوەرەکانا...!
میوەکانی ئەم باخچەیە،
شکستیان هێناوە لە بەردەم غەمگینیی پەپوولەکانا...!
باخەوانەکانی ئەم باخچەیە،
شکستیان هێناوە لە بەردەم...!
بۆنی هەور و

ژاوەژاوی مۆسیقا و
دەنگەدەنگی باران و ئاودا!
من... ڕۆژانە لە کۆڵانێکەوە دێمەوە ناو ژیان،
هەروەک بڵێی:
ئەو کۆڵانە،
بێزار بێ... لە تەنهاییم!
عاجز بێ... لە بێدەنگیم!
پێکەنینی بێ... بەغەمگینیم!
من... ڕۆژانە ئەدرەسی خۆمم لێ ون ئەبێ!!
کچێک ئەیەوێ بمباتەوە بۆ ماڵەوە و...،
ئەترسێ!
دارهەنارێک ئەیەوێ میوانداریم بکا و...،
لە شەرما سوور هەڵئەگەڕێ!
خەیاڵێک ئەیەوێ بمباتەوە و...،
ئەمرێ!
پشیلەیەک ئەیەوێ خوڵقم بکا و...،
لە تەریقییا چاوم لێ ناترووکێنێ!
شەهیدێک ئەیەوێ پێکەوەبین و...،
جەنگ ئەیدۆڕێنێ!
تەنهایی ئەیەوێ بۆ لای خۆیم بەرێ و...،
لەنەگونجانی نێوان حەرفەکانیا،
من... لەبوونی خۆم ڕائەچڵەکێنێ !
تۆ... تەماشاکە،
لە ناو تەنهاییا چ دڵەڕاوکێیەک هەیە...

(ت) بەشەرعی داوای جیابوونەوە لە (ە) ئەکا و
(ن) هەمیشە موعتادەو خەیاڵ ئەیباتەوە...!
(هـ) بەژێر بارانا ئەڕوات و ئەگری...!
(أ) لە کەڵکەڵەی خۆکوشتنایە و
(ی) ئەوەندە ڕەشبینە،
بەردەوام پێشبینی بۆ مردنی خۆی ئەکا!!
سەوز سەوز ئەچمەوە لە تەنهایی و
لە ماڵێکا ژیان ئەگوزەرێنم،
سیخناخە لە بۆنی گەڵای زەرد...
سیخناخە لە ڕەنگی ڕاڕایی ئاو و
لە تامی تەڕی ڕووخان...
سیخناخە لە دەنگی مزری هەتاو!!
ماڵی ئێمە،
ئەکەوێتە سەروو ژاوەژاوی تەنهاییەوە و
کەمێک لە خوارووی دەستەواژەکانی تووڕەییدایە و
فاریزەیەک لەولا مردنەوەیە!
باوکم... هێندە پەستە،
لە ڕەنگی کۆڵانەکەمان و
لە ژمارەی ماڵەکەمان و
لە ڕووت و قووتی دایکم...
ڕۆژانە دڵی پڕ ئەبێ لە پێکەنین و
بە خەتێکی ناخۆش پێمان ئەڵێ:
بڕۆن... جهەنەم جێگەتان بێ!
ماڵی ئێمە،

ئاڵوده بوون بەدەریا و
خەون بەسێبەرەوە ئەبینن و
سەرسامن بەلەت بوونی مانگ!
ژنەکانی ئەم کۆڵانە،
هەروەک بڵێی:
قینیان لەخۆم و تەنهاییەکەم هەڵسابێ
بەردەوام،
جنێوی خووساوەم بۆ وشک ئەکەنەوە و
دەموچاوی پێکەنیناوی عەسرانیانم لێ ئەدەن بەیەکا!
بەیانیانیش...
بەقژی ئاڵۆسکاو و
جەستەی تەڕیانەوە
نەفرەت... لەمن و
لە بۆنی پیاوەکانیان و
لە قرووسکەی سەگەکانی کۆڵان... ئەکەن!
من... لە ماڵێکا ئەژیم،
هەموو ژوورەکانی بەتەنهایی ئاوسن و
هەموو دیوارەکانی ڕەنگی تەنهاییان گرتووە و
هەموو دەرگاکانی بۆنی تەنهاییان لێ دێ و
هەرچی سەعات و... ڕۆژژمێر و... کتێبەکانیشی هەیە،
تەنهاییان لێ ئەچۆڕێ و
تەنهایی ئەیانباتەوە!!
لە ماڵی ئێمەدا،
هەمیشە گۆرانییەکت گوێ لێ ئەبێ

تەنها تەنها...
وەک هەڵکردنی (با)یەک لەنیوە شەوا!
وەک لێکردنەوەی پرتەقاڵێک بەرلەوەی پێبگا!
وەک کوشتنی جەنەڕاڵێک لەکاتی مومارەسەیا!
لەماڵی ئێمەدا،
تەنهایی...لە ناو پیانۆیەکا جێ ئەمێنێ و
لەناو زەرفێکی نامەدا خۆی ون ئەکا!!
لەماڵی ئێمەدا،
تەنهایی... فێری وڕکت ئەکا،
وڕک لەهەرچی لێو و مەمکی کچانی دنیا هەیە...بیگری!
وڕک لەمردن... بگری!
وڕک لەسەفەر... بگری،
سەفەرێک... کە خۆشت نازانی بۆ کوێ؟
تەڕ تەڕ ئەچمەوە لەتەنهایی و
لە شپرزەییما،
جلەکانم دائەکەنم بۆ دەریا!
لەئاو ئەپاڕێمەوە،
شەرحێکی ترم بۆ بکا...
کە مەرگ...کۆتایی بە کۆترەکان ناهێنێ؟
کە گۆرانی وتن... ئاسمان تووڕە ناکا؟
ئەچمەوە بەردەمی ئاوێنە و
هەروەک ئەوەی بمەوێ،
کەس هەست بەشپرزەییم نەکا...
دەنک دەنک هەنارێک هەڵئەوەرێنم!

هێشوو هێشوو...،
دەست بەسەر ترشی بۆڵێک بەرسیلەدا دێنم و
سێوێک هەر بەتوێکڵەوە،
لەت لەت ئەکەم!
بەو هەموو تەڕییەوە...گومان ئەکەم،
لە دۆستایەتی نێوان ڕیشۆڵە و بەفر!
لە عەشقی نێوان باران و پەلکە گیا!
لە تەبایی نێوان ئەستێرە و دەریا!
من... دوودڵم،
لە یادەوەرییەکانی دایکم...
لە بیرەوەری باخچە...
لە بێئەزموونیی (با)...!
دوودڵم...،
لە سەرگوزشتەکانی سەفەر...
لە نەزۆکی مانگ...
لە بێهوودەیی کونەپەپوو...!
ئیدی پێویستە لەمەولا،
بەر لە هەرەسی سوپاکان
بەر لە ئاوەژووبوونەوەی بەختی کچەکان و
بەر لە هاتنەوەی ئەو قوتابییانەی...،
کە ئێواران دەرگای قوتابخانەکانیان بەردەباران ئەکەن،
بگەڕێمەوە!!
ئیدی... پێویست ناکا،
لە گەڕانەوەما بیر لە ئاو بکەمەوە...

لە چ کاتێکا ئاوڕ ئەداتەوە و
لە چ شوێنێکا پرسیار ئەکا!
پێویست ناکا،
بەماسی بڵێم:
بە چ سیفەتێک دەریای خۆشئەوێ و
بە چ داڵغەیەکەوە شەوان ئەخەوێ!
پێویست ناکا،
ئیدی...،
هیچ شتێک پێویست ناکا... هیچ!!
ڕەش ڕەش ئەچمەوە لە تەنهایی و
لە ڕاڕاییما،
گاڵتەم بەئەوین دێ و
لە بەغیلیما،
هەنگ لە گوڵەکان دەرئەکەم و
لە بێهوودەییشما،
قومارێ لەگەڵ مەرگا ئەکەم!!

(مانگی ٢ / ٢٠٠٣)
سلێمانی

هەمیشە... ئەم گۆرانییە دڵم پڕ ئەکا!

ئەی خەیاڵی من،
توند توند باوەشم پیاکە و
بە ساکاریی دڵتەوە بم نووسێنە!
با ئەمشەو...
بۆ دواهەمین جار...،
بۆ مردن...
بۆ ڕووتبوونەوە...
گوێ لە گۆرانییە پڕ حوزنەکەی تەنهایی بگرم!
هەمیشە... ئەم گۆرانییە دڵم پڕ ئەکا!!
دڵم پڕ ئەکا...،
لە حیکایەتەکانی گومان!
لە ڕەشی چلێک ڕیحانە!
دڵم پڕ ئەکا...،
لە داڵغەی چۆلەکەیەک،

کە کاتێ دێتە زەینییەوە... چۆن ئەمرێ؟!
دڵم پڕ ئەکا...،
لە ترشی بۆڵێک بەرسیلە،
کە چۆن خەون بەشیرینی... هەنجیرێکەوە ئەبینێ؟!
دڵم پڕ ئەکا...،
لە مزریی دەنکێ هەڵووژە...
لە سەوزیی دەنکێک چوالە...
کە چ موعاناتێکیان،
لەگەڵ عەشق و گەورەبوونا هەیە!!
دڵم پڕ ئەکا...،
لە عەشق و...... ڕووتبوونەوە!
لە گریان و...... مناڵبوونەوە!
ئەم گۆرانییە... هەمیشە دڵم پڕ ئەکا!!
دڵم پڕ ئەکا...،
لە وەسوەسەی مردن...
لە حەرفەکانی خۆکوشتن...!
دڵم پڕ ئەکا،
لە بێهوودەیی ئەو کوڕە موعتادەی،
کە دواهەمین پێکی هەڵئەدا و
هێشتاکە...
خەمە گەورەکەی بچووک نەبۆتەوە!
تەواو دڵم پڕ ئەکا...،
لە بۆنی تەڕبوونی سنەوبەرێک لە عەشقا

لە بۆنی سوورهەڵگەڕانی باخچەیەک لە شەرما
لە بۆنی هەڵوەرینی گوڵێک لە تەریقییا
لە بۆنی نەخواردنەوەی چایەک لە بێزارییا
لە بۆنی وەڵام نەدانەوەی سڵاوێک لە غەمگینییا
لە بۆنی بارینی بارانێک لە بێهوودەییا
لە بۆنی قەرەباڵغی کۆڵانێک لە تاریکییا
لە بۆنی عەتری کچێک لە چوونیا بۆ عەشق
لە بۆنی دڵتەنگیی قوتابییەک لە پۆلا
لە بۆنی لەتکردنی سێوێک لە عەسرا
لە بۆنی لێکردنەوەی لیمۆیەک لە زەردبوونیا
لە بۆنی بغوردی ماڵێک لە ترسا
لە بۆنی گەییوی گێلاسێک لە تەنهاییا...!!
تەواو تەواو،
دڵم پڕ ئەکا...،
لە بۆنی تەڕبوونی کۆترێک لە ژێر بارانا
لە بۆنی مردنی موسافیرێک لە سەفەرا
لە بۆنی نووری ژنێک لەسەر بەرماڵا
لە بۆنی ئارەقکردنەوەی دوو پشیلە لەکاتی مومارەسەیا
لە بۆنی کوژانەوەی جگەرەیەک لە نیوەیا
لە بۆنی نیشتنەوەی پەپوولەیەک لە چواردەوری گڵۆپێکی رووناکا
لە بۆنی ویزە ویزی مێشوولەیەک لە نیوە شەوا
لە بۆنی هەڵکردنی (با)یەک لە سپێدەیا
لە بۆنی خواحافیزی دوو برادەر لە ئێوارەیا

لە بۆنی سەوزی دەسکێک کەرەوز لەوپەڕی تەڕییا
لە بۆنی فلیقانەوەی قۆخێک لە گەرمایا
لە بۆنی قاشێک شووتی لە نیوەڕۆیا
لە بۆنی داخستنی دەرگایەک لە تووڕەییا...!!
هەموو جارێک،
ئەم گۆرانییە... دڵم پڕ ئەکا!!
دڵم پڕ ئەکا...،
لە بۆنی...
بغورد و پایز و عەشقی... ئەو!
دڵم پڕ ئەکا...،
لە ڕەنگی...
سێو و بەهار و گریانی... ئەو!
دڵم پڕ ئەکا...،
لە دەنگی...
گوڵاو و باران و سەفەری... ئەو!
ئەم گۆرانییە،
هەموو جارێک... دڵم پڕ ئەکا!!
دڵم پڕ ئەکا...،
لە گرتنی ڕەسمێک... کە بۆ هیچم ناوێ!
لە ڕەنگکردنی دیوارێک... کە کەس بەلایا تێناپەڕێ!
لە خواردنی پرتەقاڵێک... کە هەرگیز بۆم ناخورێ!
دڵم پڕ ئەکا...،
لە زەمیلەیەک هەنار و

لە هێشوویەک ترێ و
لە باخێک هەرمێ...!
دڵم پڕ ئەکا...،
لە هێلانەیەکی پڕ... لە زەرنەقوتە و
لە ئاسمانێکی ساماڵ... لە کۆتر و
لە بەفرێکی سپی سپی... لە ڕیشۆڵە!
دڵم بەم گۆرانییە پڕ بووە...!!
دڵم پڕ بووە...،
لە شیعر و
لە نوێژ و
لە نوور...!
دڵم پڕ بووە...،
لە هاوار و
لە بێئومێدی و
لە ڕووخان...!
ئەم گۆرانییە،
بەمەرگ و تەنهایی... دڵی پڕ کردووم!!
مەرگ لەم گۆرانییەدا،
ڕۆیشتنی شەمەنەفەرێکە بە ژێر هەورا
شکانی شووشەیەکە کە پڕە لەعەتر
سەیرکردنی ئاوێنەیە لە باخچەیا
ڕاکردنی منالێکە بە جووتێک پێلاوی سوورەوە
سڵاوی کوڕێکە لە قوتابخانەیەکی کچان

تەریقبوونەوەی ژنێکە لە ماڵەکەی دراوسێیان
قەرزی کافرێکە لەلای سوڵتان
هاتنەوەی باوک و دایکێکە بەشەڕەوە
شتنەوەی پرتەقاڵێکە دوای لێکردنەوەی
ئیمزای دادوەرێکە بۆ کوشتنی باخەوانێک
ڕاونانی پەپوولەیەکە لە شەوا
پێکەنینی مامۆستایەکە بە پۆلێکی تێکەڵاو لە کوڕ و کچ
بەندکردنی کەنارییەکە لە زەرفێکی نامەیا
گریانی سەربازێکە لە جەنگا
هەڵهاتنی هەنگێکە لە گوڵە یاسەمینێکەوە بۆ گوڵێکی دی...!!
بێ ئەندازە،
ئەم گۆرانییە... دڵم پڕ ئەکا!!
دڵم پڕ ئەکا...،
لە ئاوابوون و
لە شکست و
لە باران...!
بە ئەندازەیەک دڵم پڕ ئەبێ...،
وەک،
ڕاچڵەکانی چڵێک گیا... لە کاتی تێڕامانا!
وەک،
کەوتنە خوارەوەی ئەستێرەیەک... لەوپەڕی ئارامییا!
وەک،
شڵەقانی گۆمێکی مەنگ... لە قووڵایی خەیاڵا!

ئەم گۆرانییە،
بێ ئەندازە... دڵم پڕ ئەکا!!
دڵم پڕ ئەکا...،
وەک،
تێرخواردنەوەی کوکوختییەک... لە ئاوی حەوشەی ماڵ!
وەک،
حەوانەوەی خاڵخاڵۆکەیەک... لەسەر چڵێک گوڵ!
وەک،
فڕینەوەی پەڕەسێلکەیەک... لەدوای پێکران!
دڵم پڕ ئەکا...،
بێ ئەندازە دڵم پڕ ئەکا...لە گریان!!
من...،
بێ ئەندازە دڵم بەم گۆرانییە پڕ بووە...!
دڵم پڕ بووە،
لە مۆسیقا و
لە دوعا و
لە بەخشین...!
دڵم پڕ بووە،
لە میهر و
لە دوورکەوتنەوە و
لە کوژران...!
ئەم گۆرانییە،
بەتەنهایی و مەرگ... دڵی پڕ کردووم!!

تەنهایی لەم گۆرانییەدا،
پڕکردنی زەمیلەیەکە لە هەتاو و هەرمێ
نیشانەگرتنەوەی ڕاوچییەکە لە مانگ
خواردنەوەی کووپێک قاوەیە لە نیوە شەوا
نووسینەوەی دێڕێک شیعرە لەسەر دەرگای حەوشە
پاککردنەوەی ماڵێکە لە مێروولە
خوێندنی دوعایەکە بەر لە خەوتن
داگیرسانی مۆمێکە هەر بۆ خۆشی
بەسەربردنی شەوێکە لە قەراغ دەریا
داکرماندنی نوقڵێکە هەر بە کاغەزەکەیەوە
دۆزینەوەی دەنکێک مورووی شینە لە جۆگەلەیەک ئاوا
سەیرکردنی ماسییە لە حەوزێکی شووشەیا
کەوتنەخوارەوەی پەرداخێک شەربەتە لەسەر تەپڵەکێکەوە
ئاودانی باخچەیەکە لە ئێوارەیەکی درەنگا
خواردنی قاپێک گوڵەبەڕۆژەیە هەربەتەنیا
نووسینەوەی وەزیفەیەکە لە دەفتەرێکی شەست لاپەڕەییا...!!
ئەم گۆرانییە...،
هەمیشە و وەک جاران...
بێ ئەندازە... دڵی پڕ کردووم،
لە مردن و
لە تەنهایی و
لە گریان!!

(مانگی ٧ / ٢٠٠٣)
سلێمانی

تەنهایی... پڕپڕە لە ئیعترافات!

چەند ئیعترافێکی منالآنە بوو،
کە بەڕەنگی پرتەقاڵەکانم وت:
ئێوە هەرگیز،
ڕەنگتان لە ڕەنگی عەشق ناچێ!
من ئەو دەمەی،
تازە بارانم ناسیبوو...
بەشپرزەیی،
بەڕووی دەریاکانا قیژاندم و وتم:
سەیرکەن...،
ئەو جەنگاوەرانە چەندە زیرەکن،
لە وەڵامدانەوەی پرسیارەکانی شکستا!
ئەو میللەتانە چەندە بەدەستوبردن،
لە گێڕانەوەی حیکایەتەکانی دۆڕانا!
ئەو ئیماندارە مەستانە چەندە هەڵەشەن،

لە نووسینەوەی کتێبەکانی شەرەفا!
ئۆه... تەنهایی!!
دڵپیستر لە وەفا...
عینادتر لە چاوەڕوانی...
چاوچنۆکتر لە شادمانی!
من...
کاتێک لە نێو ڕستەکانی بێهوودەییبیا پیاسەم ئەکرد،
فڕێت دامە سەری دێڕێکی فریو خواردووەوە و
پێت وتم:
لێرەوە،
دەستی فاریزەکانی بەردەم خۆکوشتن بگرە...
ئەتباتەوە سەر کۆڵانەکانی مردن!
لێرەوە،
بچۆرەوە پێش نیشانە سەرسوڕماوەکانی بەردەم ژیان...
ئەگەیتەوە بەمردن!
لێرەوە،
دووراو دوور...
دیقەت لە نیشانەی پرسیاری بەردەم هەموو (بۆ) یەک بدە،
ئەچیتەوە لای مردن!
لەبیرم چوو (............)!
تەڕتەڕت کەم بەماچ
تا... خۆرەتاوی فیراق،
فریای وشک بوونەوەت نەکەوێ!

لەبیرم چوو...
بە خەیاڵی ئەستێرەکان بڵێم:
هەرگیز،
لەگەڵ هەورا دەست تێکەڵ نەکەن...
ئەو هەورانەی،
کە بەردەوام دوعای گەڵاکان پووچەڵ ئەکەنەوە...!
کە بەردەوام قۆپی لە بەفر ئەکەن و
کە بەردەوام حەز بە حەیاچوونی باخچە ئەکەن!
من... کە لە خەوی نێوان بیابان و لما
بەخەبەر هاتمەوە،
بەلێوی زەریاوە... گۆرانیم بۆ گەورەبوونم ئەوت!
بە دەستی ئاوەوە... چەپڵەم بۆ کۆنشەرتۆکانی غەدر لێ ئەدا!
بە عەقڵی ئۆقیانووسەوە... بیرم لە فڕین ئەکردەوە!
فریانەکەوتم...،
بە شەرمنییم بڵێم:
تۆ... خودات خۆش ئەوێت،
ی... ا... ن...؟
لە ڕووم نەهات...،
بە جورئەتم بڵێم:
ئەرێ تۆ... لە خودا ئەترسیت،
ی... ا... ن...؟
دڵم نەهات...،
بە باوەڕم بڵێم:

ئەی تۆ... خودا بە پیرۆز ئەزانیت،
ی... ا... ن...؟
تۆ بزانە...بزانە،
چ... ئیعترافێکت بە من کرد!!
ئیعترافێک...،
قایمتر لەو ئیعترافانەی...کە باران پێی کردم!
سەختتر لەو ئیعترافانەی...کە لەبەردەم عەشقا کردم!
قورستر لەو ئیعترافانەی...کە گومانەکانم پێیان کردم!
ئەی خۆشەویست...
تۆ تەماشاکە،
هەمیشە پیاوێک هەیە،
خەتی لە خەتی ئەو بارانە نەشارەزایانە ئەچێ...،
کە بەشپرزەیی ئەبارێن!
ڕەنگی لە ڕەنگی ئەو لاپەڕە بێئومێدانە ئەچێ...،
کە لەسنووری دەفتەری عەشقا ئەفسەرن!
تۆ تەماشاکە،
هەمیشە پیاوێک هەیە،
بەدەم بیرکردنەوە و گۆرانی وتنەوە ئەمرێ!
بەدزی تەنهاییەوە خەیاڵ لێ ئەداو
بەدیار گریانەکانییەوە ئیعتراف ئەکا!
ئەی خۆشەویست،
بۆ نامناسییەوە؟
ئەی تۆ نەبوویت کە لەماڵی قومرییەکانەوە،

بەقەد بچکۆلانەی خۆت دەتقیژان و ئەتوت:
سەیرکە...،
چەند پۆشتەو پەرداخە... عەشق؟!
ئای... لەتۆ!
هەر تۆ بوویت...،
وانەیەکت لەبارەی هار و هاجی سەفەرەوە،
بەکچە چاو باشقاڵەکان وتەوە و
بەمنیشت دەوت:
ئای...چەند بێ مانایە تەنهایی!!
ئۆهـ... تەنهایی!!
ئاشووبتر لە خەیاڵ...
شەڕەنگێزتر لە بێهوودەیی...
زۆرزانتر لە سەراب...!
من ئێستا ،
تەواو تەواو بەدگومانم،
لەو ماچانەی داومیتێ... بەشێک نەبووبێ لە فەلسەفە!
لەو ڕێگایانەی بۆم بڕیوی... نەختێک نەبووبێ لە سیاسەت!
لەو سوێنانەی بۆم خواردووی... کەمێک نەبووبێ لە فیتنەیی!
لەو شەوانەی خۆمم بۆ گێڕاویتەوە... تۆزێک نەبووبێ لە ئیعتراف!
ئاخ... بەیانی نایەت،
تا...ئەم گەردوونە جێبێڵم!!
ژیان هەر دەڵێی...
بۆ ئیعترافەکانی من دروست بووە!

سوێندەخۆم...،
بەگەورەیی تەنهایی
بەمیهرەبانیی یار
بەڕاڕایی (با)
بەڕەنگی ئاو
بەپاکیزەیی مەرگ!
سوێندەخۆم...،
بە شپرزەیی باران
بە دڵپیسیی گوڵ
بە وەفای گیا
بە عینادیی بەرد
بە ئاشووبیی سەفەر
بە چاوچنۆکیی ماچ!
سوێندەخۆم...،
بە تەڕیی هەنار
بە ڕەشبینیی بەفر
بە ساویلکەیی سەحرا
بە جاویدانیی خاڵخاڵۆکە
بە مزریی سێو
بەنهێنیی ئەستێرە!
نامەوێ تیشکی هەتاو ببینم و
بە ڕووت و قووتی ئەم گەردوونە جێبهێڵم!
ئیدی...،

سڵاوەکانم بە قەرز ئەدەمەوە بەدایکم...
عەشق بە قەدکراوی ئەنێرمەوە بۆ یار...
پێکەنینەکانم بەزەرەر ئەفرۆشمەوە بە هاوڕێکانم...
نیشتمان بەدیاری ئەنێرم بۆ تەیرە ڕەزیل و چرووکەکان...
شەو وەکو دڵدانەوەیەک ئەبەخشم بەدرەختە دوودڵەکانی قەراغ شار...
لەحزەکانم تەسلیم بەهەورە بێ تەجروبەکان ئەکەم...!
گەر بەیانی بێت،
پرس بە قەناعەتەکانی منالیم ناکەم و
بێ ئاگاداری ترس ئەڕۆم!
بە دزی فەسڵەکان و
بە دزی باخچەکان و
بە دزی تەنهایی و
بە دزی خۆم و
بەدزی بێدەنگی و
بەدزی سەعاتەکانەوە... جێتان دێڵم و
ئەڕۆم...!
ئای...چ ئیعترافێکە!
تۆ بزانە... بزانە،
چ... ئیعترافێک بەمن ئەکەی!!
تەواو تەواو نزیکە لەو ئیعترافانەی،
کە بەمنالآنی گەڕەک ئەڵێی:
تاکو ئێستا بەدارلاسیکەکانتان،
چەند ئەستێرەتان خستۆتە خوارەوە و

چەند جار شووشەی پەنجەرەی ماڵی مانگتان شکاندووە؟
یان...،
بە کچە سۆزانییەکانی کۆڵان ئەڵێی:
شەوی چەند شەممان لەکن خۆتانەوە ئەنوون؟
یان...
بەکوڕە هەرزەکارەکانی دراوسێ ئەڵێی:
لێوی کام مەحبوبەیەتان،
لە گشت لێوەکانی تر بەتامترە؟
چ ئیعترافێک بوو...تۆ بەمنت کرد!!
ئۆه... تەنهایی!!
فیتنەتر لە دوودڵی...
داگیرکەرتر لە پەشیمانی...
دووڕووتر لە ژیان...!
لێم گەڕێ،
لێم گەڕێ... تەنهایی،
پێش پێی تۆ...،
ڕەنگە دزێوەکانی ڕاڕایی و
دەنگە نەشازەکانی بێزاری،
لەناو خۆیانا نغرۆیان کردم!
بەر لەهاتنت...،
هێمای ڕووبارەکانی بەهەشت و
نیشانەی ئاگرەکانی دۆزەخ،
هەراسانیان کردم!

هێندەی نەبردووە...،
حەرفە شەلەکانی شۆڕش و
ژمارە شوومەکانی جەنگ،
داگیریان کردم!
ئەوەندە نابێ...،
کیمیای خۆکوشتن و
فیزیای سەفەر،
لە خانەوادەکانیانا دەریان کردم!
هەر ئێستا بوو...،
مێژووی عەشق و
جوگرافیای مەرگ،
پێشێلیان کردم!
چرکەساتێکە...،
مەملەکەتی ژیان و
پایتەختی خۆشبەختی،
لە ئەرشیف کردنا لەبیریان کردم!
لێم گەڕێ...،
با بەدیار پێکێکی ژەنگ گرتوو بەبێدەنگییەوە...
مەست بم!
با بەدەم حونجەکردنی ئیعترافەکانمەوە...
بمرم!
تەنهایی گیان... لێم گەڕێ!!
با لەپەشیمانی فنجانێکەوە،

دانت بەڕابردووما بۆ بنێم!
با لە خۆرئاوا بوونێکەوە،
سەری وڵاتی ئایندەمت بۆ سپی کەم!
با لە خۆرهەڵاتێکیشەوە،
چارەنووسمت بۆ بسڕمەوە!
ئۆه... تەنهایی!!
تۆ بزانە... بزانە،
چ... ئیعترافێک بەمن ئەکەی!
ئای... تەنهایی!!
تۆ بزانە...بزانە،
چ... ئیعترافێکت بەمن کرد!!

(کۆتایی / ٢٠٠٢ – سەرەتای / ٢٠٠٣)
سلێمانی

(منننننن + ئەوووووو) = (د ا ب ە ش ب و و ن)...!

پێشکەشە بە ئەو... کە ناوەختێک بەجێی هێشتم و
منیش، هەرگیز کە لێی خۆش نابم...!!

دڵم، بەم دابەشبوونە خۆشە!
دڵم، بەم لە دایکبوونە تەنگە!
پیاوێک،
کە بەردەوام پرسیاری لە سپێتی ئەم ماڵە ئەکرد...؟
هەمیشە من و
هەمیشەش ئەو... تووڕە ئەبووین!
قەدەرم... ئەم گوناهانە بژەنە!!
قەدەرم...،
بەدڵی ئەو کچە سوێند بخۆ،
کە بەبۆنی مێخەک و ڕیحانە موعتادە!
سوێند بخۆ...

کە لە یەکەمین ئێوارەی بارانا ،
شعوورم پڕئەکەیتەوە... لە یادەوەرییەکانی ئەو!
من و ئەو،
پێکەوە لەدایک بووین!
پێکەوە،
لە باخێک گێلاسا... لەوپەڕی دونیا!
پێکەوە،
هەروەک ئەوەی بڵێی:
ئێمە...
سەر بە توخمی (نوور) بین
یان،
سەر بە ڕەگەزی (با)!
لەدایکبوونی من و ئەو
تەواو بەئەندازەی،
تێربوونی چۆلەکەیەکە... لە فڕین!
بێتاقەتی هەنارێکە... لە تەڕی!
پڕبوونی ئاسمانە... لە شەو!
من و ئەو...
هەرهێندەی،
دوو دڵۆپ ئاو... لە تەنهایی و
هێندەی،
کوژانەوەی جگەرەیەک... لە خۆکوشتن،
گەورەترین!!

ئەو...
کاتێک گۆرانی ئەوت،
مێرووله تێبی ئەداو
کاتێک حیکایەتی ئەگێڕایەوە،
بارانی لێ ئەباری!
ئەو... بەیادەوەرییا،
دەیسەلماند کە لە من پیرترەو
منیش... بەتەماشاکردنا،
دەمزانی کە لەو گەورەترم!
قەدەرم... ئەم گوناهانە بژەنە!!
تەماشاکە قەدەرم... تەماشا
ئەو... چەندە بچووکە
بۆ ناسینەوەی حەقیقەت،
لە ئاوێنەیا!
ئەو... چەندە منالّە،
لە گوزەرکردنا و
چەندە ساویلکەیە،
لە عەشقا!
قەدەرم تەماشاکە... تەماشا
چۆن من و ئەویان،
بەسەر بچووکبوونەوەی گەردوونا دابەش کرد؟
من و ئەویان،
چۆن بەسەر دووجەمسەر و

بەسەر بیرچوونەوەیا دابەش کرد؟
دلّم، بەم دابەشبوونە خۆشە!
دلّم، بەم دوورکەوتنەوەیە تەنگە!
ئەو... کاتێک دابەش بووین،
ئەیوت:
ئەبێ ببووری لە خۆت!
ببووری لەوەی،
کە نیوەت لە خۆرئاوادایە و
نیوەکەی تریشت،
لە خۆرهەڵات!
ئەمێستاکە،
ئەو... لەوێیە و
من... لێرە!
ئەو لەوێیە،
لە باخچەی پیاوە کۆمۆنیستەکان!
لە پارکی ئەو کچانەی،
هێندەی بۆنکردنی گوڵێک
هێندەی وەڵامدانەوەی سلاوێک
ئیمانیان بەفێمێنستی دایکیان نەماوە!
ئەو لەوێ،
دژ بەیاسای گوڵ و
لە ڕقی میهرەبانیی گیا،
پەنجەرەکان لەکردنەوە بێبەش ئەکا!

وتار،
لەسەر ڕووناکی مانگ و
لەسەر چوونە قەراغ دەریا... ئەنووسێ!
ئەو... پێیوایە،
ئەبێ ڕیشۆڵە بێبەری بکرێ،
لە هەموو ئەو ڕەنگانەی بەسەر شانەکانییەوەیە!
ئەبێ سروشت باجی سەوزایی لێ وەربگیرێتەوە و
هەتاویش،
گوناهبار بکرێ بەڕەنگ!
قەدەرم... ئەم گوناهانە بژەنە!!
بیژەنە...،
بیژەنە... ئەم تاری مەراقە!
بیژەنە... شمشاڵی ئەم هەموو دابەشبوونە!
ئەم سۆلۆی تەنهایییە... بژەنە!
ئەو...،
کە دابەش بووین ئەیوت:
عاشقانە، دەست لەژیان و
عاشقانە، دەست لەم ئازارانە... هەڵگرە!
من... ئەموت:
قەینا،
بەم تەنهایییەی خۆم ڕادێم!
ئەو...،
بەر لەدابەشبوون ئەیوت:

هەرچی سێوی دنیا هەیە،
بەتریفە ئەیشۆم!
هەرچی حیکایەتێک لەسەر دۆڕان هەیە،
بەدرۆ ئەیگێڕمەوە!
من... ئەموت:
دڵم، بەم هاوسەنگ نەبوونەمان... تەنگە!
ئەو... مناڵێک بوو،
بە بوغزێکی گەورەوە دەژیا!
هەمیشە کە بەناو گوڵەکانا ئەڕۆیشتین،
هیچی لە هەتاوەکە بۆ نەئەگێڕانەوە و
لقێ پێکەنینی،
لە لا جێ نەئەهێشتن...
هەروەک ئەوەی بیەوێ بڵێ:
سوپاس!!
تا ئەوبەری ئاوەکە ڕۆیشتین و
دەستێکی بەئاوەکەدا نەکرد،
هەروەک ئەوەی بیەوێ بڵێ:
ماڵت ئاوا!!
تنۆک تنۆک خۆمم دایە و
بۆ دوا ئێوارە،
ویستم لەودا بمرم...!
وەک...،
کچێکی عەیار

وەک...،
مەعشووقێکی میهرەبان
وەک هەر شتێ،
کە ناتوانم... بیڵێم!!
نەیوت:
بەدوعا...!!
قەدەرم...ئەم گوناهانەی بژەنە!!

مانگی (٧ بۆ ٩) / ٢٠٠٤
سلێمانی

بەڕوخسەت... ڕەسمێک دەگرم!!

ڕەنگە لە یادەوەریتا... نەمابێ!
ڕەنگە قەت... بیرت نەکەوێتەوە!
(ئەمە قسەی ئەو هاوڕێ گومانکارەمە
کە پێکەوە لە ژوورێکدا دەژیاین و...

کاتێک من بۆ نووسینی ئەم دەقە بۆ ماوەیەک بەجێم هێشت،
وەلێ ئەفسووس لە گەڕانەوەمدا، نەمدییەوە!!
ئەوەی پاش خۆی بۆی جێهشتبووم،
تەنها ئەم دێڕە شیعرە و چەند دڵۆپێک خوێنە...
کە بەئاوێنەی ژوورەکەمدا هەڵپژابوو...،
لەوە دەچوو..................!؟)
ڕۆژێک دێت،
بەجووتێک دارشەقی منالآنەوە
بەلاتا تێئەپەڕم و

نامناسیتەوە!
ڕۆژێک دێت،
بەدەم توانەوەی کلۆیەک شەکرەوە
کوێر ئەبم و
بیرت ناکەومەوە!
ڕۆژێک دێت،
لەمبەری بەیانییەوە
بۆ ئەوبەری ئێوارە...،
کتێبێکت لە مێژوو
بۆ دەخوێنمەوە و
دیوانێکت لە خورافە
پێ ئەزبەر ئەکەم و
بەیتێکت لە وەفا
بەسەردا ئەخوێنم...
ئەفسووس،
نایەمەوە زەینت!
ئیدی تێدەگەم...،
کە ژیان...
چ وڕێنەیەکی منالانەیە و
لە دڵیشەوە،
کەسێک... ئاشنا بەدەنگی
وەلێ زۆر درەنگ،
پێم دەڵێ:

وێڵیکە،
ژیان...،
سۆفییەکە... پڕ لە خەتا!
زێوانێکە... پڕ لە تاوان!
وێڵیکە،
ژیان... هیچ نییە... هیچ!
جگە لە گوناهێکی گەورە
ژیان... هیچ نییە... هیچ!! "
بەڕوخسەت... ڕەسمێکم بگرە!
ڕەسمێک...،
کە چۆن بەباوەشێک ڕیحانەوە
خۆم دەکەمەوە بەماڵێ و
هێشتاکە... تەڕم،
بەبۆنی کوفر و
بەبۆنی نزا!
لەسەر سنگی سەوزایی ڕائەکشێم و
ڕەسمێکم بگرە...!
کە چۆن لەدڵەوە پێکەنینم دێ،
بەئاسوودەیی...
ئەو کچەی کە دڵی خۆشە،
بەنیشتنەوەی پەپوولە لەسەر دەستەکانی و
پڕ بەماڵ دەقیژێنێ:
"ئەها... دایکە،

هێشتاکە چەند پاکیزە و
هێشتاکە چەند میهرەبانم! "
ڕەسمێکم بگرە...!
کاتێک،
لەوپەڕی تووڕەییدام
لە نامەی ئەو کوڕەی،
کە بۆ کچێکی نووسیوە:
"ئەزیزم...
تۆ بۆنی خودا لە هەناسەکانتەوە دێ و
دڵت،
وەختە بڵێم:
شتێکە لە چەشنی نوور!
ئاخر هێشتاکە تۆ...،
پڕیت لە عەشق و
پڕیت لە میهر!! "
بەڕوخسەت... ڕەسمێکم بگرە!
ڕەسمێک...،
کە چۆن بەو هەموو بێ ئۆقرەییەمەوە...
دەمەوێ،
پێکەنین... بدەمەوە بەدەریا و
بەلیمۆیەک... دۆزەخ و بەهەشت، ئاشت کەمەوە!
بەغروورەوە بەکچێک بڵێم:
تەنهایی... هێندە سانا نییە...!

کە وەک ئەوەی دڵت دەیخوازێ،
ئێوارەیەک...،
دوور دوور بیبەیت و
لە لۆچی کۆڵانێکا... وێڵی کەی!!
تەنهایی...،
شتێکە لە پەلکی گیا...!
هەمیشە لە باراندا،
پەستییەک دایدەگرێ و
ڕێ هەڵە ئەکا!
لەگەڵ فڕیندا،
سەر بەیەک ڕەگەزن و
لە توخمی (سێبەر)ن...!
تەنهایی...،
شتێکە بچووک بچووک...!
هێندەی دەنکێک زەنییانە،
لەناو سەبەتەیەک مووروودا...
هێندەی بیرکردنەوەی پاسارییەک،
لە سەفەری ئێوارەیەکی درەنگ...
هێندەی گەیینی سێوێک،
لەسەر عەرەبانەیەکی پڕپڕ... لە میوە!
تەنهایی...،
شتێکە لە ئاوازێکی غەمگین...!
کاتێک بەڕێگادا دەڕوات،

جێپێکانی پڕ ئەبن لە ئاو و
لەگەڵ نیشتنەوەیدا،
ڕەنگی لێ ئەبارێ و
کاتێکیش... سەما ئەکا،
پڕ دەستمان ئەکا...
لە عەتر!
لەوکاتەدا... ڕەسمم بگرە!
کە سیخناخم لە بۆنی ساردی،
ژیان و
شپرزەم...،
بەجوابدانەوەی ئەو هەموو سڵاوە!
بەڕوخسەت... ڕەسمێکم بگرە!
ئەو دەمەی خەیاڵم سپی سپی دەچێتەوە و
بەدوی خۆمدا وێڵم!
بەسەر ڕەشترین شوێنی ئەم بیرکردنەوەیەدا ڕا ئەکەم و
ڕەسمێکم بگرە!
کە چۆن لەدڵەوە گاڵتەم دێ،
بەقسەی ئەو مامۆستایەی...،
کە هەمیشە پێی دەوتین:
"پێویستە ئێوە...
هەر ڕۆژەی لە پۆلێک و
لە جێگەیەکی جیاوازدا... دابنیشن...!
ئەگەر نا،

من دڵنیام ڕۆژێک...
یادەوەری ئەتانکوژێ!
ئەو نیشتیمانەی کە بۆ هەمیشە،
هاوتەریبە لەگەڵ شکستا...
پڕتان ئەکا،
لە هستریا...!
عەشق،
کە لەیاساکانی مندا...
بەردەوام،
یەکسان دەبێتەوە بە"سفر"
ورد و خاشتان ئەکا...!
تکایە،
بەر لە دەستپێکردنەوەی ئەم جەنگە...
بۆ جارێکی تر،
زاکیرەتان پڕکەنەوە... لە ئاو و
جێگۆڕکێیەک بەم کورسییانەتان بکەن!! "
بەڕوخسەت... ڕەسمێکم بگرە!
ڕەسمێکم بگرە...،
ئەو دەمەی لەگەڵ بەربوونەوەی هێشوویەک ترێدا،
دڵم دائەخورپێ و
نزیک ئەبمەوە... لە مردن!
ئەو دەمەی سەرێک دەکەمەوە بەماڵا و...
دایکم دەبینم،

لەگەڵ... خۆیی و
دوعاکانی و
کۆترەکانیا... بەشەڕ هاتووە و
خەریکە نزیک ئەبێتەوە... لە مردن!
ڕەسمێکم بگرە...،
ئەو کاتەی دڵی گەییوی باخەوانێک ئەدەمەوە،
بەزەمیلەیەک هەنار و
مشتێ جگەرە و
پڕ گیرفانێک باران!
ئەو کاتەی قەترە قەترە دڵی خوساوی،
ئەو ژنە گیتارژەنە کۆ دەکەمەوە...،
کە سکی پڕە بەهەتاو و
ئێواران وەک شتێ،
پەستی دایدەگرێ!
ڕەسمێکم بگرە...،
ئەو لەحزەیەی،
لێوم بەپەرداخێک... گۆرانی تەڕ ئەبێ!
ئەو لەحزەیەی،
جوانی لەسەر دەستەکانمە و
دەنک دەنک... ڕووناکی ئەدەمێ!
ئەو لەحزەیەی،
نامەیەکم پێدەگا و
بەکردنەوەی... بارانم لێ ئەبارێ!

بەڕوخسەت... ڕەسمێکم بگرە!
ڕەسمێکم بگرە...،
کاتێک،
لە پڕێکا و...
بەپڕتاو،
خۆم دەکەمەوە بەژوورا و
لە ئاوێنەکەوە،
کەسێک...
وەک شتێ کە هەرگیز نەمدیبێ و
تەواو نابەڵەد بە خۆم...!
پێم دەڵێ:
"وای... چەند درەنگ هاتیتەوە...!
هێندە پیربووی،
دەڵێی تەواوی ژیانت دیوە...! "
تۆ... سەیرکە!

(ئەفسووس کاتێک گەڕامەوە... هاوڕێکەم تەواو بێزاری و چاوەڕوانی،
تەنگی پێ هەڵچنیبوو... تادواجار (.................)!!
بەڵام بەر لە خۆکوشتنەکەی،
ئەم دێڕەی لە سووچێکی ئاوێنەکە بەقەڵەمێکی سوور بۆی نووسیبووم...!)

ڕەنگە لەیادەوەریتا... نەمابێ!

ڕەنگە قەت... بیرت نەکەوێتەوە!

(هاوڕێم... ڕۆژگارێکی زۆر و زەوەند چاوەڕێم کردیت...،
هەمیشە و وەک عادەتی،
خۆم بەگۆرانی وتن و هەندێک جار بەخوێندنەوەوە خەریک دەکرد و
لە دڵیشەوە دەموت: ئێستا نا تۆزێکی تر... هەردێتەوە...، بەڵام بەداخەوە!!
شەوگارێکی زۆریش بەدەم جگەرەکێشانەوە نەخەوتووم و هەر چاوەڕێت بووم!
بۆیە بڕیارم دا تا تۆ دەگەڕێیتەوە سەیری ئاوێنە نەکەم،
تاکو بەشێواوی و پیربوونما،
بڕوابکەی چەندێک چاوەڕوانی هاتنەوەت بووم...
بەهەرحاڵ من ڕۆیشتم... خواحافیز...!!)

....
....
....

بەڕوخسەت... ڕەسمێکم بگرە!
ڕەنگە منیش،.....................!!

مانگی (٦ بۆ ٩ / ٢٠٠٥)
سلێمانی

نامەیەک بەخەتی باران... بۆ تەنهایی!!

ئیدی تێگەیشتم لەوەی،
کە دواجار...
ئەم هەموو قەرزەی تەنهایی،
بەم ئێوارە درەنگ وەختە نادرێتەوە!
وا چاکە...،
بەر لە گەڕانەوەم،
سەرێک بدەم لە ماڵی ئەو ئاسکانەی...
کە بەردەوام بەدوای نەژادییانا ڕائەکەن!
واچاکە...،
بەر لە چوونەوەم،
بەدیار عاجزبوونی ئەو ڕەنگە ساردوسڕانەوە...
سەرخەوێک بشکێنم!
ئەو ڕەنگانەی،
کە هەرگیز خودا هیدایەتیان نادا...

نەمرن و
نەبرژێن!!
تێگەیشتم لەوەی،
کە دواجار...
من بە بەرچاوی سلاوێکەوە ئەمرم
کە ئەبوو لە سێبەرێکا بمکردبایە،
لەو (با)یانەی کە هەلاهەلان بەدەست قەدەریانەوە و
نەمکرد...!
خودایە... تۆ لەم گومڕاییەم خۆشبە!!
دڵنیام،
ڕۆژێک هەر لەخۆڕاو... بەبێ هەوەس،
ئەگەڕێمەوە ماڵەوە و بەدایکم ئەڵێم:
پەنجەرەکانی ئەم ماڵە،
هیچی ناڕوانێتە سەر ژیان!!
ئیتر من و تۆ...
چۆن لە حیکمەتی فڕین تێئەگەین؟
یان...،
بە چ دڵێکەوە،
چەپڵە بۆ عەشق لێ بدەین و
چۆن...،
ئافەرینی سەما بکەین؟
دایکە...
گەر بەیانییەک،

دەستەکانت لێت بێزاربوون و
حەوسەڵەی پاڕانەوەیان نەما
ئەوە دەستەکانی باوکمە،
بە بنمیچی ژوورەکەوە...
لە بری تۆ... دوعا،
بۆ پەنجەرە و
بۆ مردن و
بۆ تەنهایی... هەردووکتان ئەکا!
جەخار... لەگەڕانەوەما،
مەرگ هێند شپرزەی کردبووم،
ماچێکی خۆمم نەکرد... لە ئاوێنەکەیا!
دەستێکم بەسەری عەشقا نەهێنا... لە دڵی خۆما!
دوعا خوازییەکم لەسەفەر نەکرد... لە پێکەنینێکما!
دڵنەواییەکی تەنهاییم نەدایەوە... لە قەرەباڵغیما!
وەڵامی پرسیارەکانی ئەو منالانەم نەدایەوە... لە خەونما!
شیعرێکم بۆ شەهیدان نەخوێندەوە... لە بێزاریما!
هیچ نوتقێکم نەدا...
هیچ... هـ... ی... چ...!!
نەلەچوونما... و... نەلەگەڕانەوەما!
من لەو هەڵەیەت نابوورم!!
ئیتر تێگەیشتم...
تێگەیشتم لەوەی،
کە هەر کەسێک مەیلی تەنهایی بکا

مردن وەک گوڵدانێکی بێزار،
خۆی لەبەردەمیا ورد و خاش ئەکا!
تۆ... بمبەرەوە،
بمبەرەوە و
وەک دیارییەکی دەستت... دابەشم کە!
وەکو لقێک هەتاو،
بمدە...
لەبەر یەخەی پەنجەرەیەکی وەجاخ کوێر!
وەکو پیاوێکی قایمکار،
بمکە...
بەقاسیدی کۆڵانێکی بەرچاو تەنگ!
تۆ وەرە و
دوورم خەرەوە،
لەو قەناعەتانەی... کە ئاوسن بە بەرد!
لەو ڕێگایانەی... کە هەرگیز باوەڕیان بەدەریا نییە!
لەو تەیرانەی... کە ئاماژەن بۆ بارینی بەفرێکی وشک،
وشک بەتەنهایی!!
نیوە شەوە و
عەیامێکە من مردووم!
بەشڵەژاوی مردووەکانا تێئەگەم...
ئەو ئەسپانەی کە ئەگەنە لای ئێمە،
بە باران دۆڕاون...!
ئەو ئەستێرانەی لەسەر ئێمەن،

لە تەریقییا هەڵدێن...!
نازانم چۆن،
چۆن... بەناو باخی ئەو پیاوە ڕەزیل و چرووکانەدا بگەڕێمەوە؟
ئەو پیاوانەی...،
کە هەمیشە بەدیار دار گێلاسەکانیانەوە جگەرە ئەکێشن و
گەرەکیانە،
کە هەموو گەردوون... بکەنە شەتڵی لیمۆ!!
تۆ وەرە و
بمبەرەوە،
ئەی ئەو برادەرە غەمگینەی،
کە لەیەکەمین ئێوارەی دروستبوونتەوە
ئەڵێی:
ئێمە... لە سەرەتای جەنگێکی گەورە داین!
وا شەو، خەریکە هیلاک ئەبێ و
منیش عەیامێکە مردووم!!
وەلێ،
هەر لە یەکەمین شەوی مردنمەوە تێگەیشتم،
کە دەبێ...ئیدی تەنهابم!!
دەنا...،
من لە نێوان ژیان و مەرگا...
پیاوێکم لێ دەرئەچێ،
هەمیشە عاجز... لە سروشت!
هەمیشە تووڕە... لە حەقیقەت!

هەمیشە بێزار... لە عەشق!
لەم دەمە دەمی گەڕانەوەیەما...
تازە تێدەگەم لە قسەی ئەو شەهیدەی،
کە بەردەوام ئەیوت:
برادەر... ژیان دەستنووسی جەنگاوەرێکی دۆڕاوە!!
ئیدی،
گەمژەییە... سەفەرکردن بۆ دوورگەکانی ئاسوودەیی!
دۆڕاوییە... خەوبینین بەخەیاڵاتەکانی مەعشووقەوە!
خەجاڵەتییە... باوەڕهێنان بەکۆتایی مەرگ!
ئیدی،
هەموو دەمامکەکان و
هەموو جلەکان و
هەموو تووڕەبوونەکانم...،
ئەبەخشمە ئەستێرە نزیکەکانی قەراغ دەریا!!
دێمەوە...،
دێمەوە و... درەنگتر لەجاران...،
بەبێ هیچ غەرەزێک،
شەو لە تەنیشت گوڵە یاسەمینەکانەوە ئەخەوم!
ماچی یەکە بەیەکەی گەڵا هەڵوەریوەکانی لاولاو ئەکەم!
دێمەوە و
هەروەکو جارانی مناڵیم،
وڕک لە هەموو ئەستێرەکانی ئاسمان ئەگرم!
دێمەوە،

وەلێ زۆر درەنگتر لە جاران،
دەستەکەمەوە بەنووزە نووز و...
قوڵپ ئەدەمەوە لە تەنهایی!
ئەمشەو،
کە ئیدی ئەزانم من عەیامێکە مردووم...
هەموو دەرگا و پەنجەرەکان لەسەر دنیا دائەخەم و
شڵپەم دێ لە مەرگ و... تەنها خۆمم!
بێهوودەییم لێ ئەچۆڕێ و... هەر تەنها خۆمم!
هەرتەنها خۆمم و... هەر خۆمم!!
هەرخۆمم و
بەداگیرسانی جگەرەکەما ئەزانم،
کە من تاکو ئێستا... لە مانای گریان تێ نەگەیشتووم؟
بەئاوێنەکەیا بیرم ئەکەوێتەوە،
کە من... ورد و خاش بووم؟
بەچرکە چرکی سەعاتەکەیا بەئاگا دێمەوە،
کە من هەرگیز ناتوانم... لەتوپەتی خۆم بەیەکا بلکێنمەوە؟
بەتاریکییا دێتەوە زاکیرەم،
کە من... عەیامێکە مردووم؟!
ئای... چۆن سادەییمم تالانفرۆش کرد؟
ئای...،
چۆن ئەم وەسوەسەی خۆکوشتنە کەوتە سەرمەوە؟
تۆ بڵێ:
بۆ خۆم بەژماردنی تاڵە سپییەکانی قژمەوە خەریک نەکرد؟

یان...،
بۆ خۆم بەقسەکردنەوە نەخلافان لەگەڵ کوژراوەکانا ؟
یان...،
بۆ قەترە قەترە خۆم خەریک نەکرد بەڕەنگکردنی ئاوەوە ؟
خودایە... چەند مردوویەکی گەمژەم!!
نیوە شەوە و
وەلێ نازانم چۆن،
لە دەرگای ئەو پیاوە یاخییانە بدەم،
کە من... کەڵکەڵەی گەڕانەوە لە مێشکمایە ؟
نازانم چۆن،
دڵی ئەو ئافرەتە ئیماندارانە ڕازی کەم،
کە من... وەسوەسەی خۆکوشتن لەسەرمایە ؟
ئای... چ نەگبەتییەکە!!
لە نێوان ژیان و مردنا ،
هیچ وەفایەک نەماوەتەوە... بۆ تەنهایی!
هیچ ئومێدێک نییە... بۆ بەردەوامی!
هیچ پەنایەک شک نابەم... بۆ ئاسوودەیی!
من... بوغزی ژیان فێری کردم،
هەمیشە دەموچاوم بەم بەیەکا!!
ئیدی...،
مردنمان بۆ چییە ؟
تەنهاییمان بۆ چییە ؟
کە شەو هەموو حیکمەتەکانی کەون ونکا!

من... کە هەناسەیەکم بەژیانەوە بێت و
خەیاڵیشم ڕەدووی مەرگ کەوتبێ!
من...کە دڵم عاشق بێت و
سەریشم سەفەری کردبێ!
من... کە دەستێکم بەدوعاوە بێت و
دەستەکەی تریشم کوفرەکانم بژمێرێ!
چۆن بیابان کەم نییە... بۆ هەڵهاتن؟
چۆن...؟
هەڵهاتن...،
مردنی پەپوولەیە لە تەریقییا!
خەولێکەوتنی خاڵخاڵۆکەیە لە شەرما!
خۆکوشتنی هەنگە لە دڵتەنگییا!
ئای لەشەو...
چۆن کەرت و پەرتمان ئەکا ؟
چۆن مەحکوممان ئەکا...،
بەمردن
بە گومان
بە ترس!!
شەو هات... تەنهاییم... شەو!!
وەرە ببە بەهاوڕێم بۆ دۆزینەوەی دەم و چاوم!
وەرە...،
وەرە باپێکەوە خەیاڵی ڕژاومان کۆکەینەوە!
بەچواردەوری خۆتا دەست بگێڕە بۆ قاچەکانم!

تاقەتێکم بەرێ بۆ تەواوبوونی ئەم سەفەرە!!
دڵێکم بۆ پەیاکە بۆ تەواوبوونی ئەم مردنە!!
دڵی مانگ بچووکە...
دڵی پشیلەش پڕە لەترس...!
شەو هات...،
تەنهاییم جێم مەهێڵە... شەو هات!!
شەو ئەمخوات...
شەو درۆم پێ ئەکات...
شەو هەراسانم ئەکات...
شەو پەرت پەرتم ئەکا و
هەر تەواو نابێ و... هەر تەواو نابێ و... تەواو نابێ و...
تەواو نابێ و... نابێ و...نابێ!!!
لە شەودا،
گوڵ پێم ئەڵێت:
تۆ... عەیامێکە مردوویت!!
شەو... ڕووتمان ئەکاتەوە لەمانا،
هەروەک ئەو تاریکییەی کە لە نێوان دوو ڕووناکییا هەیە!
یان...،
وەکو ئەو گوڵە بۆندارەی کە لە ماڵی پیاوێکی ئاگرپەرستا هەیە!
شەو... ئەتمرێنێ،
مردن... تا ئەو باوەڕەی کە عەیامێکە مردوویت و
هیچ ناڵێی!!
شەو... بچووکت دەکاتەوە،

بچووک... تا ئەو ئەندازەیەی باران ئەتخوسێنێتەوە و
ڕازیت!!
شەو...... دڵت لێ ئەدزێ...،
دڵت ون ئەکا...!
وەک ئەو قوتابییەی... کە لە ئیمتیحانا دڵی لێ جێ ئەمێنێ!
وەک ئەو کچەی... کە لە مومارەسەیەکی جنسییا دڵی لێ ئەدزرێ!
وەک ئەو پیاوەی... کە لەسەر بەرماڵێکا دڵی لێ ون ئەبێ!
وەک ئەو شەهیدەی... کە لەکاتی جەنگا دڵی بەدیل ئەگیرێ!
شەو...،
هەر تەواو نابێ و... هەر تەواو نابێ و... هەر تەواو نابێ!!
لە شەودا...،
بۆنی عەشقی سووتاو ئەکەم،
لە کۆڵانەکەمانا!
حاشای باڵندەم گوێ لێ ئەبێ،
لە حەوشەکەمانا!
جوێنی مناڵ ئەبیستم،
لە ماڵەکەمانا!
لە شەودا...،
دایکم... نەفرەت لە خۆبی و پشیلە و (با) ئەکا!
باوکم... تووڕە ئەبێ لە خۆبی و پەرەسێلکە و باخچە!
تەنهایی...،
وەرە باپێکەوە بچینەوە سەر یەکەمین دێڕی باران و
نەفرەت بکەین... لە شۆڕش!

نەفرەت بکەین... لە شەو!
نەفرەت بکەین... لە شەهید!
نەفرەت بکەین... لە گەورەبوون!
نەفرەت بکەین... لە سنوور!
نازانم چۆن لە ڕقی مرۆڤ تێبگەم... بۆ مردن؟
نازانم چۆن لەترسی مرۆڤ تێبگەم... بۆ تەنهایی؟
شەو هەرگیز تەواو نابێ!!
شەو هەرگیز هیلاک نابێ!!
تێگەیشتم لەوەی...
کە ئیدی لەشەوا،
ناتوانم... سەیری کیسەڵ بکەم و
بۆنی پیری نەکەم لە پشتیا!
ناتوانم... بەدیار چراوە دانیشم و
چارەنووسی تاریکی نەخوێنمەوە!
ناتوانم... لەگەڵ یاردا پێبکەنم و
ژنە شەرعییەکانی پاشام بیر نەکەوێتەوە!
ناتوانم... قسە لەگەڵ دایکما بکەم و
خەڵوەتەکانی باوکم بیرنەکەوێتەوە!
ناتوانم... گوێ بۆ دوعاکانی ژنەکەی دراوسێمان نەگرم و
بێهوودەیی ئەو شەهیدانەم نەکەوێتەوە یاد،
کە بەدەست کردنەوەی دەرگاکانی فیردەوسەوە پیربوون!
ناتوانم... ڕازی بم لەگەڵ گوڵا سەما بکەم و
قەتلوعامی باخچە لەبیر خۆم بەرمەوە!

ناتوانم... بەدیار کچێنی دەریاوە بگریم و
ئەو شەوانەم بیربچێتەوە کە گیا،
خۆی هەوەسی خۆی دائەمرکانەوە!
ئێستاکە تێگەیشتم،
کە ناتوانم...،
هەرگیز سەیری ئاوێنە بکەم و
عەیامێک مردنی خۆم بیر نەکەوێتەوە!!

(مانگی (٨ بۆ ١١) /٢٠٠٢)
سلێمانی

من... چیرۆکەوانی دەریام!

(بێ دوودڵی و
یەکسەر لە دەریاوە...،
من... چیرۆکەوانی دەریام!)

***

گوێ بگرن،
ئەمجارەیان لە دەریاوە هاتوومەوە!
لە دەریاوە...
ماڵێکم پێیە،
سەرڕێژە لە غرووری کچان!
لە دەریاوە...
هەردوو گیرفانم پڕ کردووە،
لە بۆنی عەتری گیا و
لە تامی جەنگی خوساوە!
گیرفانم پڕە،

لە عەشقی بچووک بچووکی شێدار و
لە وردە ماچی سەرمابردەڵە...!
من... کە لە دەریاوە دێمەوە
جەستەم شەڵاڵە لە ئاو و
ڕۆحیشم لە تەنهایی...!!
من... کە بیرکردنەوەم،
لە کۆڵانە تەنگەبەرەکانی ئاوا لێ جێما
ئەبێ باخچە بمبەخشێ،
کە نامپەرژێتە سەر ماچکردنی،
یەکە بەیەکەی گوڵەکانی!
ئەبێ دایکم بمبەخشێ،
کە ناتوانم عەسرێک لەلای بمێنمەوە...،
بۆ خوێندنەوەی شیعرێک و
بۆ خواردنی قاشێک کێک و
بۆ ژماردنی دەنکە بەدەنکەی تەزبیحەکانی!
ئەبێ مامۆستا بمبەخشێ،
لە نەچوونەوەم بۆ قوتابخانە!
لە ئیکمال بوونم لە وانەکانی زاکیرەدا!
ئەبێ مامۆستا بمبەخشێ،
لە نەزانین و بێدەنگیم،
لە وتنەوەی ئایەتەکانی خۆکوشتنا!
لە نەهاتنە ژوورەوەم،
بۆ دەرسەکانی سیاسەت!

ئەبێ مامۆستا بمبەخشێ،
لە خەیاڵ ڕۆیشتنم لە پۆلا،
بۆ لای یار و
لە نەکردنی سلاوێک،
لە ژووری ئیدارە!!
من... کە لە دەریاوە دێمەوە،
گوناهبارێکی ئەبەدیم... لە فڕینا!
دەستەواژەیەکی چەوتم... لە ڕامووسانا!
مناڵێکی ڕاکردووم... لە حەقیقەتا!
من... کە لە دەریاوە دێمەوە،
بەرپرسیارم!؟
بەرپرسیارم،
لە پەرش و بلاویی ئەو ژوورەی،
کە باوکم خۆی تیاکوشت!
بەرپرسیارم،
لە بانگکردنی چایەکی کەم شەکر،
کە هاوڕێکەم بانگی کرد و نەیخواردەوە!
بەرپرسیارم،
لە تەکاندنی ئەو تەپوتۆزەی،
کە بەسەر شووشە عەترەکانی دایکمەوەیە!
من... بەرپرسیارم،
لە فڕینی چۆلەکەیەک،
کە تەنهایی خواردوویەتی!

بەرپرسیارم،
لە خەتی ناخۆشی مناڵێک...،
کە لە دەفتەری وێنەکەیا نووسیویەتی،
ئای چەند ناخۆشە... ژیان و مەکتەب و باران!
بەرپرسیارم،
لە گرژو مۆنیی باخەوانێک،
کە هەموو هەنارەکانی لە تەنهاییا شەقیان بردووە!
بەرپرسیارم،
لە ڕەنگکردنی ئەو جەنگەی،
کە جەنەڕاڵێکی پیر بێهوودە ئەکا!
من... بەرپرسیارم،
لەو نیگارکێشەی،
کە نازانێ فڕین ڕەسمکا!
بەرپرسیارم،
لە شارێک مێرووڵە،
کە دڵیان بەباخچە ناکرێتەوە!
بەرپرسیارم،
لە کۆکردنەوەی هەموو ئەو نیشتمانانەی،
کە لە کتێبی جوگرافیادا هەیە!
بەرپرسیارم،
لە شەرحکردنی گۆرانییەک،
کە باران تێی ناگا!
من... لە دەریاوە هاتوومەوە!!

له دەریادا کەس ناژی،
تەنها یادەوەری نەبێ!
گەڕەکەکانی دەریا،
پڕن لە ماڵی چۆڵ و
پڕن لە گلەیی!
پارکەکانی دەریا،
جمەیان دێ لە کوفر و
سەرڕێژن لە پەشیمانی!
لەوێ،
تەنها یەک چەشنە گۆرانیت گوێ لێ ئەبێ و
لەوێ،
هەموو شتێک تەڕە... تەڕ!!
لەوێ،
ئێوارە تەڕە و
جادە تەڕە و
ئینجانە تەڕ!
لەوێ،
مردن تەڕە و
کۆڵان تەڕە و
عەشق تەڕ!
لەوێ،
منالێم تەڕە و
ڕاکردنم تەڕە و

هەمیشە... سەفەرم تەڕ!
لەوێ،
هەموو شتێک تەڕە... تەڕ!!
ئەمجارەیان...،
لە دەریاوە وا هاتوومەوە،
کە هەرگیز نەگەڕێمەوە!
وا هاتوومەوە،
کە ڕەسمێک لەگەڵ خەیاڵی تەڕی کۆترا بگرم!
وا هاتوومەوە،
کە ئەمشەو لە باخێک پرتەقاڵا بەرمە سەر!
وا هاتوومەوە،
کە تا (با) حەز کا ڕاکەم!
وا هاتوومەوە،
کە تەنهاییم پڕکەم لە تریفە و
نامەیەکی تر بدەمەوە بە شکستیم و
سەر بەماڵی گەییوی خەیاڵما بکەم!
ئەمجارەیان...،
وا هاتوومەوە،
کە بەدەم شیعرێکەوە...،
بۆ دەریا و
بۆ یادەوەری و
بۆ ژیان... بگریم!!

(مانگی ٩ / ٢٠٠٣ - کۆتایی ساڵی ٢٠٠٣)
سلێمانی

پێڕست

ئەچمەوە بۆ ئەوێ، بۆ ماڵی مردن 7

تەنهایی و کوشتنێکی هەندەسەییانە 18

چ قیامەتێکە... خاتوونی من 35

شفاعەتەکانی من و لارا، لە حیکایەتەکانی تەریقبوونەوەدا 41

بۆنێک لە تەڕی، ڕەنگێک لە تەنهایی 46

هەمیشە ئەم گۆرانییە دڵم پڕ ئەکا 55

تەنهایی پڕپڕە لە ئیعترافات 63

منننننن + ئەووووو= د ا ب ە ش ب و و ن 73

بەڕوخسەت... ڕەسمێک دەگرم 80

نامەیەک بەخەتی باران، بۆ تەنهایی!! 90

من چیرۆکەوانی دەریام 108